

İtalyanlar Habeşlileri Çeviremediler

İtalyan ordusunun muharebeyi kazandığı bile şüpheli!

Askerî muharririmizin tahmin ve mütaleaları tamamen teyyüt etti!

Ras Kassa ve Ras Seyyum orduları muvaffakiyetle çekildiler, İtalyanlar Habeşlerin 3000 zayıat verdiklerini söylüyorlarsa da kendi zayıatları da bundan aşağı değil!

İtalyan membarlarından dün akşama kadar gelen telgraflar, şimal cephesindeki İtalyan ordusunun Habeşlileri çevirmek için yaptığı hareketin muvaffak olmak üzere bulunduğunu bildiriyor. Habeş ordusunun infisah ettiğini, hattâ Ras Kassanın kendisini öldürdüğü nü haber veriyorlardı.

Gece yarısından sonra gelen haberler ise vaziyetin böyle olmadığını anlattılar. Biz aşağıya yalnız son vaziyeti bildiren bu ikinci kısım telgrafları ahyoruz:

İtalyan ajansının tebliği

Asmara, 1 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Tembiende 27 şubatta başlayan muharebe kazanılmış telâkki edilebilir. Düşman kendisini ihata etmek isteyen çemberden kurtulmak için şiddetle çarpışmıştır. Ras Kassa ordusu çok ağır zayıata uğramıştır. Mühim miktarda silâh, hayvan ve harp levazımı iğtinam olunmuştur. Ras Kassa da, Ras Mulugettanın akibetine uğramıştır. Hava kuvvetleri zaferi istismar etmekle meşguldür.

Muharebelerin tafsilâtı

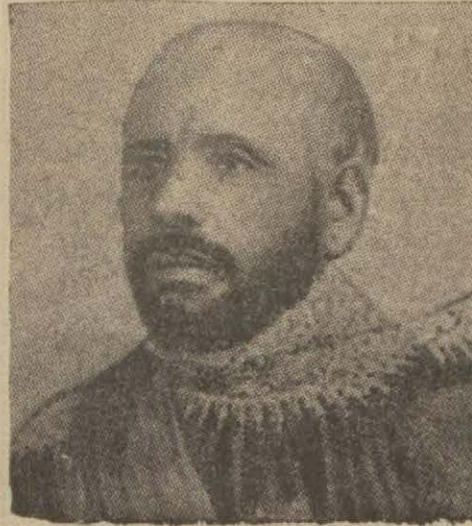
Asmara, 1 (A.A.) — Dnb, ajansının hususî muhabiri telsizle bildiriyor:

Geçen cuma günündenberi şimal cephesinde İtalyanlar tarafından Ras Kassa ve Ras Seyyum ordularını ihata için geniş bir hareket yapıyordu. Umumî İtalyan karargâhında bugün mevcut kanaata göre, şimaldeki Habeş cephesi bugün fi'len yıkılmıştır.

Yerli kolordusu, birinci kolordu ile birlikte Tembiende Ras Kassa ve Ras Seyyum ordularına karşı kat'î bir harekete girişmiş bulunuyorlardı.

Buradaki Habeş orduları şimdiye kadar Hausien istikametinde İtalyan hatlarını yarmak için mütemadi teşebbüslerde bulunmakta idiler.

Bir taraftan üçüncü kolordu Gerra nehri boyunca ilerlerken diğer taraftan bir siyah gömlekliler fırkasını ve Alp alaylarını da ihtiva eden yerli kolordusu Abbi - Addinin şimalinden cenuba doğru ilerliyerek 28 şubat sabaha (Devamı 10 uncu yüzde)

Tembiendeki Habeş ordusu - rumandanları Ras Seyyum Ras Kassa

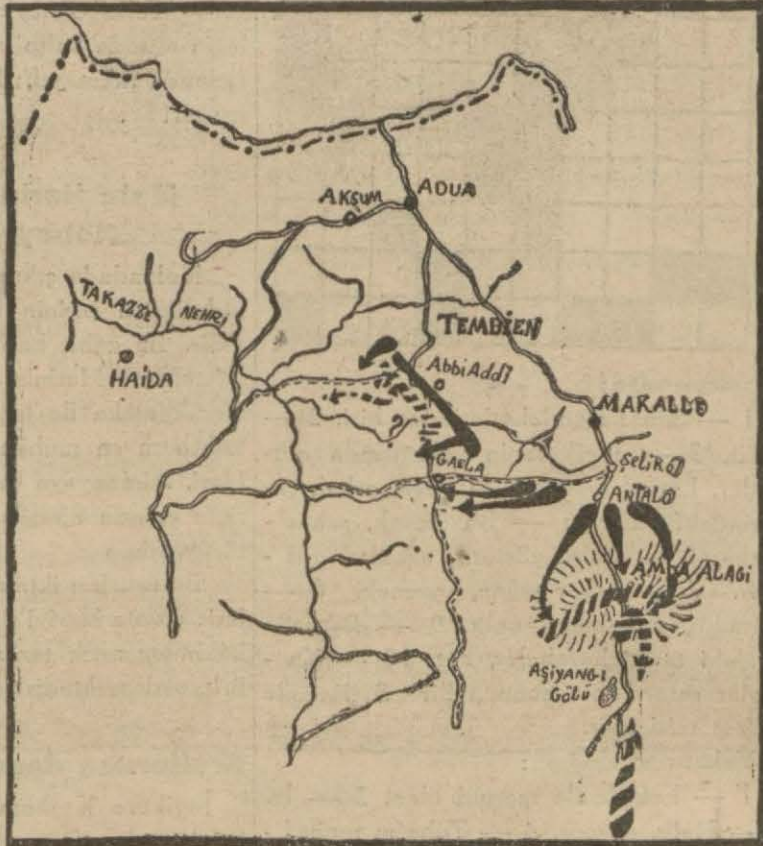
Cephelerde vaziyet

Askerî muharririmizin mütaleaları

Dün gece gelen haberler bir gün evvelki mütalealarımızı teyyüt ettiler. Kırk sekiz saat evvel Ras Kassa ve Ras Seyyum kuvvetlerinin «çember içine alındığından», «imha edildiklerinden» bahseden mübalâğalı haberler zaman süzgeçlerinden geçtikçe durulmaktadır.

Şimdi Ras Seyyumun garba doğru geri çekilmeğe muvaffak olduğu, «Ras Kassa kuvvetlerinin iki cenahını kuşatan İtalyan kışkacının uçları arasındaki mesafenin 20 kilometreye indiği» bildirilmektedir.

Gelen haberler arasında bu kısaç uçları arasındaki açıklığı da «İtalyan topçu ateşiyle kapatıldığı için Kassa kuvvetlerinin geri

Şimal cephesindeki vaziyeti gösterir kroki Siyah oklar İtalyanların, çizgili oklar Habeşlerin hareketlerini tesbit etmektedir.

İngiltere, İtalyasız yeni bir pakt hazırlıyormuş

Zecrî tedbirler komitesi bugün toplanıyor.

Londra, 1 (A.A.) — Sunday Express gazetesi Fransız - Alman münaşebetlerinin tekrar teessüs etmesindeki ehemmiyeti ileri sürerek Edenin, bu hafta Cenevrede Flandenle bu mesele hakkında görüşeceğini yazmaktadır.

People gazetesi Edenin İngiltere - Fransa Almanya ve Rusya arasında dört taraflı bir pakt aktini terine te-

şebbüs edeceği tahminini yürütmektedir.

Zecrî tedbirler komitesi bugün toplanıyor

Cenevre, 2 (Hususi) — Zecrî tedbirleri tanzim eden komite bugün toplanacaktır. Toplantıya iştirak edecek mürahaslar yoldadırlar. Toplantı şüphe ve tereddüt havası içinde başlıyor. (Devamı 10 uncu yüzde)

Bu sabah yine bir tramvay çarpışması oldu

Şişhane kazası üçüncü kurbanını da verdi, konduktör İsmail öldü

Şişhane yokuşu faciasında ağır yaralanan ve hastanede bacağı kesilen konduktör İsmail de dün ölmüş, facia üçüncü bir kurban daha vermiştir. (Devamı 10 uncu yüzde)

Eski Fransız Başbakanı Lavalden beklemediğimiz bir münasebetsizlik

Laval, rakiplerinin kendisini Türk kafası denen ve başına yumrukla vurulan oyuncuğa benzetmek istediklerini söyliyerek bağırması: "Ben Türk değilim, Fransızım!"

— On veut faire de moi une tête de Turc — me déclare l'ancien président du Conseil, qui me reçoit dans son bureau. On s'est trompé de nationalité! Je ne suis pas Turc, mais Auvergnat... Depuis que j'ai volontairement quitté le pouvoir, on m'attaque sur les décrets-lois! On m'attaque sur le pacte franco-soviétique! On m'attaquerait, maintenant, sur l'affaire Jéze?

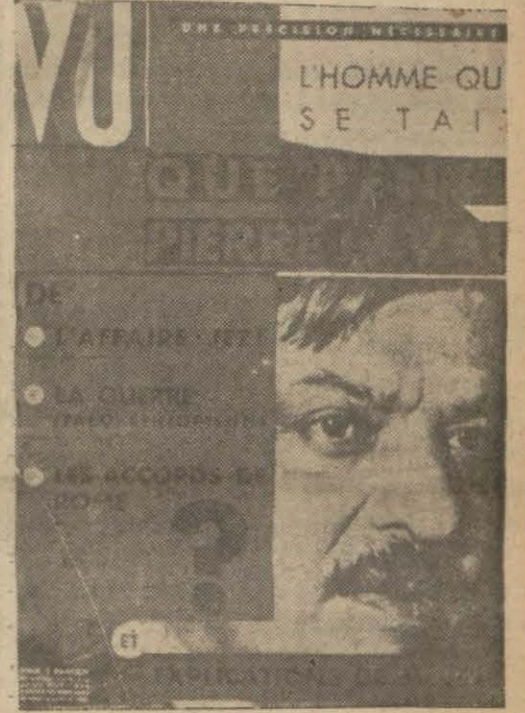
Lavalin sözlerini havi mecmua parçası

Uzun ve derin görüşlü bir adam, söylemeden evvel düşünmesini bilir bir diplomat olarak tanılan eski Fransız başbakanı Laval, taraftarlarını mahcup edecek muazzam bir gaf yaptı. Eğer bu gaf Türkün milli gururuna dokunacak, izzetinefsini kıracak mahiyette olmasaydı, dost Fransız milletinin bir ferdi olması itibariyle görmemezliğe gelecek, bıyık altı gülüp geçecektik. Fakat isin müsamahaya, şakaya tahammülü yoktur. Meseleyi anlatalım:

Sabık başvekil Pariste çıkan mecmuasının bir muharriri ile konuşurken Fransanın dahili vaziyetini anlatmış ve şunları söylemiştir:

— Beni bir Türk kafası yerine koymak istiyorlar. Halbuki milliyet meselesinde yanılıyorlar. Ben Türk değilim. Auvergn't'liyim!

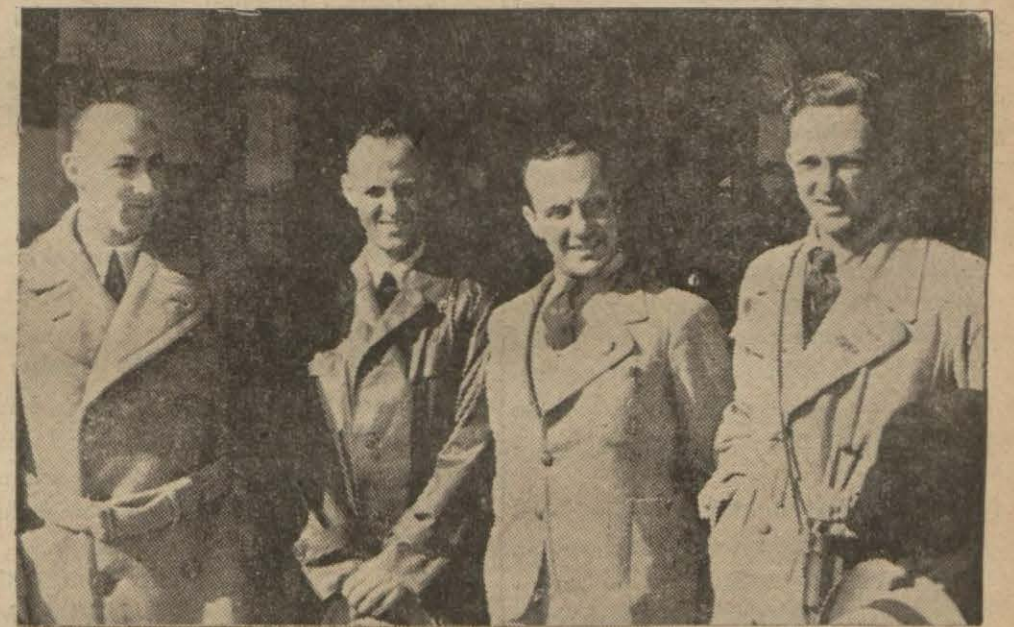
Bu cümlelerin Fransızcası aynen şudur: (Devamı 8 inci yüzde)

Beyanattı ihtiva eden Vu nüshasının ilk sayfası

Kayakçılar müsabakalara zorla sokulmuşlar!

Kış olimpiyatlarına giden kayakçılarımızdan bir kısmı dün geldiler. Aldıkları fena neticelerin sebeplerini anlatıyorlar

Dün Gelen Kayakçılar

Almanyanın Garmış şehrinde yapılan dördüncü kış olimpiyatlarına şahit olarak giden dağcılık klübü kayakçıları dün Romanya yolu ile şehrimize dönmüşlerdir.

Bu kayakçıların anlattıklarına göre memleketimizden kış olimpiyatlarına giden kafile Garmış'te yerleşmişlerdir. Müsabakalardan evvel yapılan idmanlar Türk takımının vaziyetini tamamiyle meydana

na koymuştur. Kayakçıların bir kısmını bunun üzerine müsabakalara iştirak etmemeleri için başlarındaki muallim Ridel nezdinde teşebbüste bulunmuşlar, fakat muallim Razi olamamıştır. Kafile reisi İlyas Ankarayı telefonla aramış, Türk takımının çürüklüğünü anlatmış, fakat kayakçıların olimpiyada gitmelerinde büyük âmil olan muhatabı «göreyim (Devamı 10 uncu yüzde)

Hergün

Geri
Kalmışız!

Yazarı F. R. Atay

Türk bayrağı, kış olimpiyatları bırak direğinin en sonuna asıldığı için, bütün gazetelerimiz isyan ettiler. Bu isyanı uyandıran duyguyu takdir ediyoruz: Türk hiç bir şeyde en sonra gelmemelidir. Fakat bunun sebepleri nedir? Hangi sporcumuza sorarsanız, eğer kendine bir rakılsaydı, meselenin başka şekil alacağını söyleyeceğine şüphe yoktur. Tecrübe edilmeyen pek az kimse kaldığını da, biz tarafızlar, kendi hesabımıza hatırlama-lyız.

Şikâyetinde biz yolumuz değiliz. Fransızlar da isyan içindedirler. Fakat onlar bu bozgunu ve ondan alınması gereken dersleri daha yüksek bakımdan tahlil etmektedirler. Bizim için fikrimiz ne olduğunu sonradan münakaşa etmek, ve fakat, böyle millî bir bozgunun alınacak derslerin nasıl konuşulması lazım geldiğini göstermek için Temps gazetesinin ikinci baş betkesini tercüme ediyoruz. Burada göreceğiniz düşüncelerin pek çoğu bize de uyar; bir kısmı bize aykırı olmasını da tabii görmek lazımdır. Bu tercüme okuyanların, liberal, anti-faşist ve diktatür düşmanı sağ Temps'da Sovyet, Alman ve İtalyan gençlikleri hakkında duyulan gıptaya dikkat etmelerini tavsiye ederiz. Biz dahi bir devrim gençliği yaratmak ihtiyacındayız. Böyle gençliklerin nasıl varlaşmakta olduğunu, bilâkis uzun senelerdenberi artık inkılâpçı olmayan Temps düşünüşünden daha başka türlü takip etmek zoru altındayız.

Yol Programı

Gazetelerde esasları neşrolunan Bayındırlık Bakanlığı program taslağına göre 10 yılda 160 milyon Türk lirası ile 17 bin kilometre yol yapılacaktır. Bu yollarda şüphesiz son inşa tekniği göz önünde tutulacağı gibi, devamlı onarım tedbirleri alınacaktır.

Galiba Türkiye'de garp usulü yol, bir defa, bazı yerlerde bir Fransız şirketi tarafından yapılmağa başlanmıştır. Hiç onarılmıyan bu parçalar sağlam kaldığı halde, iki taraflarındaki kısımlar sonradan defalarca yeniden inşa olunmuştur. Yapılarda olduğu gibi, yolların da en ucuzu, pahalıdır.

Anadolu er geç motorleşecektir. Şimdi iptidai nakil vasıtalarını gören son nesil belki biz olacağız. Yirminci asır sürat-siz anlaşılabilir. Bazı memleket ordularında süvariliğin bile kalkarak, yerine motosiklet kütüphaneleri konduğunu işitiyoruz. Türkiye, endüstri ve yeni ekonomi cihazlarla kalkınırken, ona, büyük değiş ve hareket imkânlarını hazırlamağa başlamalıdır.

Yolsuzluk Tuna berisinde başlar. Memleketimiz, hiç şüphesiz bizim kusurumuz olmıyarak, Balkan devletlerinin de gerisinde değildir. Halbuki gücümüz yettiği kadar masraf ettiğimiz gibi, sonsuz emek harcamaktayız. Nereye gitseniz, silindir, yahut kırılmış taş, veya dökülmüş taş, hiç olmazsa toprak tesviyesi görüyorsunuz. Ancak hemen hiç bir yolu başladığınız gibi, rahat ve kolay giderek bitirmeniz, hattâ kişin bu yolların bir çoğu üzerinden geçmeniz mümkün değildir. Yıllık masrafları on yıllık bir yekûn içinde toplamak, işi ihtiyaçlara göre sıralamak, yol parçaları değil, birbirlerine bağlı tam yollar tasarlamak: Ancak buna yol plânı adı verilir ve her şeyde olduğu gibi, yol da vâmi da ancak plânla kotarıp sağlıyabiliriz.

Millî ihtiyaçları mutlak başarmak azmi, bizim cumuriyetin baş vasıflarından biridir. Türkiye'nin her yerinde ve her mevsimde, en iyi vasıtalar için, hareketi imkânlandırmak, millî kudreti bir kaç misli artırmak demektir.

Anadolu tarihi, istipdat devrinde, yol, bir zulüm ve hırsızlık vasıtası olduğu halde bile, halkın bir karış yol yapmış olanları affettiğini gösterir. Çünkü iç Anadolu halkı kadar, kimse, yolsuzluk istirabının ne demek olduğunu bilmez. Yağmur tarlayı bereketlendirirken, Anadolu'nun hele bir kısmını, kasaba, kasaba, köy köy, tecrit hapsine sokuyor.

Yol programının çabuk gerçekleştirilmeğe başlandığını görmek, bütün memleketin arzudur: Bu uğurdaki fedakârlığı ise hiç kimse ağırsamıyacaktır.

Resimli Makale

Tarih başlıyalberi insanlar arasında harp olduğunu biliyoruz. Zaman ile harbin sebebi değişti, şekli değişti, fakat harp deneyen facia ortadan kalkmadı. Bazan insanları birbirine katan toprak hırsı, bazan din, bazan istilâ emeli oldu. Şimdi de harplerin hakiki sebebinin emperyalizmde, yani bazı milletlerin diğer milletler tarafından istismar edilmek istenmesinde bulunuyoruz.

İleri milletler geri milletleri kendi hesaplarına çalıştırmak istiyorlar. Habes harbi böyle bir hırsın mahsulüdür. Cihan harbi müstemlekeleri paylaşmaktan doğmuştur. Yeni bir harp çıkarsa, bu da dünyayı paylaşmamaktan doğacaktır.

İnsanlar 10 bin sene içinde kâinata hâkim oldular. Tabii fethettiler, bir çok esrara girdiler. Fakat harbi ortadan kaldırmak hususunda hâlâ ilk insanlar kadar âciz ve iptidaidirler.

SÖZ ARASINDA

Seyyar satıcılıktan
Japon
Maliye Nazırlığına

Avrupa gazeteleri son isyanda katledilen Japon maliye nazır hakkında şayanı dikkat malûmat veriyorlar, bu neşriyata göre Baron Takahashi, gençliğinde seyyar satıcılık yapmış, zekâsiyle temayüz edince, men sup olduğu seyyar esnaflar cemiyeti kendisini Amerikaya tahsile yollamıştır. Takahashi'nin Amerikadan avdetinde müthiş bir mücadeleci olduğu görülmüştür. Müfrit milliyetperverlerin aleyhinde şiddetle yürümüş, arkadaşları kendisine tedbirli olmasını tavsiye ettikleri zaman! —Ben Daruma ilâhı gibiyim, hep ayak üstü düşerim! cevabını vermiştir.

Baron Takahashi siyasi hayata atılmadan önce giriştiği ticari işlerde üç kere iflâs etmiş, fakat her defasında yeniden servet kazanmıştır.

Hayırsahibi tayyareci

Afrikada İngilizlerin Kap müstemlekesinde Hindistanlı bir tayyareci sivil tayyareciliği teşvik etmek üzere, müracaat edenleri tayyaresine bedava alarak, göklere çıkartıp gezdirmekte, taklaklar attırmakta, havacılığın bütün inceliklerini göstermektedir.

Şimdiye kadar tayyaresine bindirdiği insanların adedi 7500 ü bulmuştur. Bunların bir çoğu, tayyareciliğe başlamışlardır.

İnsanın en iyi ve en fena hareketi

Her insanın hayatında yaptığı en iyi ve en fena hareket mevzuu etrafında konuşuluyordu. Mecliste hazır bulunanlar arasında en kestirme cevabı veren Velit Ebbüziya oldu: — Benim yaptığım en fena hareket üçüncü defa olarak gazeteciliğe girmek, en iyi hareket te bu gazetecilikten çekilmek olmuştur!

Askerî nişan alan ilk kadın

Dünyada ilk askerî nişan alan kadın Fransa'da Madam Rossinidir. 1859 senesinde Napolyon tarafından taltif edilmiştir. Madam Rossini bir harp esnasında hâssa alayının yiyeceğini temin etmiştir.

İkincisi gene aynı senede taltif edilen Madam Gross, üçüncüsü de 1860 ta Madam Vimoradır. O tarihten sonra umumî harbe kadar başka kadın madalya almamıştır. Umumî harpten sonra bir çok kadınların taltif edildiği görülmüştür.

HERGÜN BİR FIKRA

Bir cevap

Çapkınlığı ile meşhur Fransa kralı dördüncü Henri, matmazel Katerin dö Rohan adında asil ve güzel bir kıza vurulmuştu.

Bir gün bu aşkı kendisine ikrar edip te, fazla sıkıştırmağa başlayınca, matmazel dö Rohan krala hitaben:

— Zevceniz olmaklığma fikaralığım manidir..

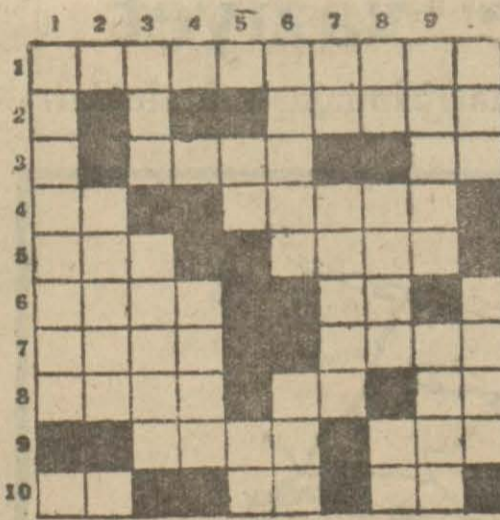
Dedi. Kral:

— O halde metresim olunuz!

Deyince, buna da:

— Asaletim manidir, haşmetmeap! cevabını verdi.

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Şimal memleketlerinden biri. 2 — Gelir. 3 — İngilterenin yukarısında oturanlar, hayret edati. 4 — Nota, erkek çenesindeki kıllar. 5 — Buyurmak, sahtekarlık. 6 — Vakti gösterir, uzakları gösterir. 7 — Asker yığını, yemek. 8 — Gönüllü, memleket, nota. 9 — Bergamadaki tarihi harabeler, ant. 10 — Kasaplar satar, nota sonuna bir S ilâvesile Habes reisi olur.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Felsefe ile meşgul olan. 2 — İz. 3 — Halk, derece. 4 — Tuhafın muhafefi. 5 — Man ilâvesile bir isim olur, onunla tutarız. 6 — Çaresiz, hristiyanların Peygamberi. 7 — Bir Ş ilâvesile çiğneriz, kesip öldürme. 8 — Birinci harften sonra bir Y ilâvesile bayram olur, kuru soğuk, haya. 9 — Dağ düzlükleri, sulamak. 10 — Ced, nikâh.

Dünkü Bulmacanın Halli:

Soldan sağa:

1 — Tak, ol, iman. 2 — Rakkam, amma. 3 — Kar, ut, Rus. 4 — İmlâ, is, acı. 5 — Lâ, Fofu, nal. 6 — Ter. 7 — İmar, hazin. 8 — Alil, kik. 10 — Le, oya, imal. 11 — İnanın, mi.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Kiler, al. 2 — Arama, aile. 3 —

Bir tren
Kazasının
Garip neticesi

Son tramvay faciası hâlâ günün yegâne mevzuu... Herkes ileri sürülecek doğru yanlış bir fikir, anlatılacak hazin, komik bir hikâye buluyor. Maruf gazetecilerimizden Refik Ahmet de şu hikâyeyi nakletti:

— Mütareke yıllarında galiba Kumkapı istasyonunda tren hareket ederken acele yetişmek isteyen bir adam vagonun merdivenlerine asılmış, fakat bir yandan lokomotif hareket ettiği, öte yandan da telâhı yolcu merdivenin parmaklığını tutamadığı için düşmüş, bir ayağı ezilip parçalanmış, pantolonu ile beraber kopmuştu.

Telâş, gürültü, heyecan, düdük sesleri... Lokomotif durdu; felâketzedeye yardımcı koşan eyi kalpli insanlar adamcağızı trenin altından çıkardılar. Faciannın büyüklüğü karşısında kimsede bet beniz kalmamıştı.

Kazadede pala bıyıklı bir rumdu; ilk sersemliği geçtikten sonra:

— Telâş etmeyin yahu... dedi; tekerleğin altında kalıp parçalanan ayağım tahadandı, takmaydı; bir tanesini daha yaptırın!

Mata Harinin cesusluğu
tebeyün etti

Holandada çıkan bir gazete Alman zabıtarlarından birinin hatıralarını neşretmektedir. Bu zabıt hatıratında diyor ki:

«Mata Harinin âkibetini Almanyada büyük alâka ile takip ediyorduk. Gizli teşkilâtın en mühim bir uzvu olan Mata Hari, Almanyaya çok hizmet etmiştir. Haricte çalışan ajanslarımıza haberleri o götürüyordu.»

Bu satırları iktibas eden Fransız gazeteleri: «Mata Hariyi şüphe üzerine idam eden hâkimler artık tamamen müsterih olabilirler» demektedirler.

Krallardan ders alan köylü kızı

İngiltere Kralının cenaze merasimine iştirak eden Romanya Kralı Karol Fransaya döndüğü zaman Bellême şatosunda bir müddet istirahat etti. Kral vaktile taç ve tahtını sevdiği kadın uğruna feda edip Fransaya gittiği zaman orada yaşamıştı.. O zaman bulunanlar kralın akşamları evlere uğrayarak çocukların vazifelerine yardım ettiğini söylemektedirler. Bu meyanda Juliette isminde bir kız yazıyı kısa zamanda kraldan öğrenmiştir.

Şimdi evlenme çağına gelen Juliette «Bana krallar ders verdi» demekte imiş.

Karl, mi. 4 — Af, salon. 5 — Oku, otur, ya. 6 — Lâtife, kan. 7 — Sürâhi. 8 — Lâkin. 9 — Marangoz. 10 — Amca, ilâm. 11 — Nasılsın?, Ali.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İzmir gazetelerinden birinde okunmuştur:

«Son hafta içinde yerlere tüküren 25 kişi, numarasız ve tasmasız köpek gezdiren üç kişi, kontratsız evlerde oturan 15 kişi,

belediyeden müsaade almadan yeni inşa edilen evlere giren 3 kişi, sinemada sigara içen bir kişi belediyece cezalandırılmış ve dün şehrin muhtelif yerlerinde dilendikleri görülen dört kişi de tutularak belediye fakirler evine gönderilmiştir.»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Mektep ve
Çocuklarımız

E. Ekrem-Talu

Değerli mektepçilerimizden Hıfzı Tevfik, Haber gazetesine beyanatta bulunmuş. Bunda, çalışma zevkinin çocuklarımızda gittikçe azalmakta olduğundan pek haklı bir surette şikâyet ediyor.

Fakat, muhterem dostum bunun sebeplerini sayıp dökerken, en mühimminin üzerinde benim istediğim ve lâik olduğu kadar durmamış.

O, bu kabahati bilhassa maarif sistemimizdeki bozukluk ve aksaklıkta buluyor. Bunda belki de bir dereceye kadar haklıdır. Muallimlik hayatından epeydir uzak kaldığım için bunu ne ret, ne de tasdik edecek mevkiide değilim.

Yalnız, Hıfzı Tevfikle bir noktada mutlak surette birleşiyorum: Ailelerin evlatlarına karşı alâkasızlıkları! Geçen gün de, muallimlerine silâh veya tokatla tecavüz eden talebeden bahseden bir yazımda mutlak surette işaret etmişim. Çocuklarımız ilk terbiye ocağı olması lazım gelen aile mühtinde bugün kendilerini her türlü çalışma zevkine soğutacak, uzaklaştırarak bir manzaradan başka bir şey görmemektedirler.

Bugünkü aile nazariyesi değişmekle, çocuk o ailenin ortasında, kaptansız bir gemiye dönmüştür. Yaşama şartlarımızın başkalaşması, «medenî ihtiyaçlar» adını verdiğimiz menden vecibeler, evlatlarımızla, onların tahsil ve terbiyeleriyle yakından alakadar olmak imkânlarını selbetmiştir.

Bir takım aileler de, bu vecibelerin yanlış anlaşılması, çocuğu haylazlığa alıştırmak, yaşıyor harcı olmayan itiyatlara sevkedecek bir vaziyet yaratmaktadır.

Bir çocuğun hayatı saat gibi muntazam olmalıdır. Onun oyun ve çalışma saatleri güzel tanzim edilmez, hele çocuk, büyüklerin yaşayış tarzlarından uzak tutulmaz «sa, takip edilmesi gereken terbiye istikâmeti şaşar, bir daha da çok zor düzeltilir.

Diğer taraftan, gene bir çok aileler dikkat ediyorum - çocuklarını çalışmak hususunda kendi hallerine bırakıyorlar. Bunun ise zararları bir kaç türdür. Bir kere, bazı derslerin içinden kendi muhalemesile çıkamıyan ve yanında danışacak hiç kimseyi bulamıyan çocuk o dersi yapmaktan nihayet vaz geçer. Saniyen kontrolsüz kaldığı için de çocukluk sevki tabiisi ile yan çizmeğe meyleder.

Maarif programlarında, mektep idarelerinde kusur bulan ana baba, bunlara ulu orta hücum etmezden evvel, evlatlarına karşı evde kendilerine düşen vazifeyi hakikile yapmış olduklarını düşünmelidirler.

Çocuğa çalışma zevkini, her şeyden fazla, telkin edecek olan aile ocağı, ana, baba örneğidir.

Hayat ummanına başı boş salıverilen, etrafında şursuz bir hay ve huysan başka bir şey görmeyen çocuğa:

— Niçin okumuyorsun? Neden çalışmıyorsun?

Demeye yüzümüz yoktur.

E. Ekrem-Talu

Biliyor Musunuz?

1 — Eski tarihlerimizde (Ases) kimlere denilirdi?

2 — Dayağa resmen cevaz veren kânun var mıdır?

3 — Bin değneğe çıkan ceza kimin zamanında verilmiştir?

4 — Bütün Avrupa krallarıyla akraba olan kral kimdir?

5 — Bugün kullanılan vapurlarımızın en yaşlının adı nedir?

(Cevapları yarın)

(Dünkü Suallerin Cevapları)

1 — Arapsun kazası Niğde vilâyetindedir.

2 — Memleketimizin en büyük dokuma fabrikası Kayseri mensucat fabrikasıdır.

3 — İzmir - Afyon hattının uzunluğu 420 kilometredir.

4 — Top 1360 tarihinde icad edilmiştir.

5 — İstanbulda elektrikli tramvay 1913 tarihinde işlemeğe başlamıştır.

Siyaset Âleminde

Londradan
Uçurulan
Bir Balon

Bundan bir kaç gün evvel Londra - dan akseden bir haber, Habeşistan meselesi için bir hal şekli bulunduğunu bildiriyordu. Şimdiye kadar yapılan ve yazılanlara tamamen aykırı düşün bu mutasavver tesviye şekline göre Habeşistanın bir kısmı, kendisine verilecek olan para mukabili, İngiltere, Fransa ve İtalya arasında taksim edilecektir.

Bu maksadı temin etmek üzere M. Mussolini namına Londraya gönderilmiş olan hususî bir memur, İngiltere hükümeti ile müzakere edilecek esasları tesbit edecek, gerek Roma ve gerek Adisababa için kabule değer mahiyette bir formül bulunduktan sonra mesele halledilecektir. Bir kaç zaman evvel General Sir Gwyn namında bir gazetecinin kabili kabul olabilecek bir şekil diye ortaya attığı bir fikir - den ilham almış görünen bu şayia bir defa daha gösteriyor ki, Habeşistanı paylaşmak fikri hâlâ terkedilmiş değildir. Hattâ o kadar terkedilmiş değildir ki bu zavallı hükümetten, kendi eczasından olan toprak parçaları, para mukabilinde satın alınabilir bir mata olmak üzere telâkki edilmektedir.

Maamafih böyle bir şekli hal nasıl kabul edilebilir ki müşterek emniyet davasının şampiyonu olarak ortaya atılmış olan İngiltere, artık bu sıfatını terkedemez. Bu safat, kolayca takılan ve gene kolayca çıkarılabilir bir karnaval maskesi değildir. Binaenaleyh İngiltere böyle bir pazarlığa yanaştığı takdirde hem kendi hakkındaki umumî emniyet zail olacak, hem de Cemiyeti Akvamin âkibeti tahkim edilmiş olacaktır. Ve bir daha, ne bu emniyet iade edilebilecek, ne de, Mançuri, Sako meselelerinden sonra olduğu gibi, yevel «sunî seromlar zerketmek» suretile dahi bu cemiyete yaşama imkânı verilemeyecektir. Bunun böyle bilinmesi ve adalete mefhumuna inanmış görünen biçare ve zayıf milletlerin bu inancı ile daha ziyade alay edilmekten artık vaz geçilmesi lâzımdır. — Selim Ragıp

İlk Adua
Muharebesinin
Yıldönümü

Roma 1 (Hususî) — Bugün İtalyanların ilk Adua muharebesinin feci bir hezimet uğramalarının kırk ikinci yıldönümüydü. O zaman İtalyan ordusu Habeşliler tarafından imha edilmişti. İtalyanlar, kırk yıl sonra bu hezimetin intikamını aldıklarını ve bunu Düceye borçlu olduklarını söylemektedirler. Son muvaffakiyetler münasebetiyle yapıldıkları tezahürler bugün en coşkulu mahiyeti verdiler. Bu münasebetle çeçit resmi yapılmış, alaylar tertip edilmiş, Düce halk kitlelerini, sürekli alkışlar arasında selâmlamıştır.

İzmitin plânı

İzmit — İzmit belediyesinin profesör Yansene yaptırmakta olduğu şehir plânının ilk kısmı gelmiştir. Genel plânın biri şehrin sahil kısmı olup çok modern bir etüde maliktir. İkinci kısmı da evvelce 600 küsur ev bulunduran fakat harp yıllarında tamamen yannış olan Kozluk mevkiine aittir. Yeni plâna göre Yansen bu mevkie 100 ev yerleştirmiştir. Evlerin hepsi dört yüz metre murabba bahçeler arasında bulunmaktadır. Profesörün tasavvuruna göre şehrin şimal kenarında bulunan Orhan tepesinin üstü büyük bir orman haline getirilerek mevkiin en güzel ve güzel olan bir yeri, yani İzmitin sayfiyesi olacaktır.

İngilterenin beyaz kitabı

Londra, 2 (Hususî) — İngiltere hükümetinin yeni müdafaa programı hakkındaki beyaz kitabın yarın yayımlanacağı beklenmektedir.

TELGRAF HABERLERİ

Sekizinci Edvard İngiliz halkına nutuk söyledi

“Bütün emelim sulh ve refahtır. Bize geçen mirasa lâyık olduğumuzu ispat edebiliriz,”

Londra, 1 (Hususî) — İngiltere Kralı sekizinci Edvard bugün Londra radyo merkezinden bütün imparatorluk halkına hitaben bir nutuk söylemiştir. Kral, tahtına oturan her yeni kralın bir beyanname neşretmesinin âdet olduğunu, fakat fenin terakkisi sayesinde doğrudan doğruya konuşmak imkânını hazırladığını anlattıktan sonra babası beşinci Jorjun devrinden, bütün imparatorluğun gösterdiği bağlılıktan, kazandığı muvaffakiyetlerden, buna mukabil halkın da ona, yirmi beşinci yıldönümü münasebetiyle gösterdiği sevgiden bahsetmiş, daha

sonra şu sözleri söylemiştir: «Kraliçe Viktorya, yedinci Edvard ve beşinci Jorjdan sonra tahta oturmak, bana düştü. Beni, hemen hemen bütün dünyayı dolaşmış, türlü türlü şerait içinde herkesle düşüp kalkmış bir adam sıfatıyla ve prens Dogal ünvanıyla tanıyorsunuz. Bugün sizinle kral olarak konuşmaktayım. Fakat aynı adamım. İnsan arkadaşlarının iyiliği için uğraşan bir adam, bütün emelim sulh ve refahtır. Bize geçen mirasa lâyık olduğumuzu ancak böyle yapmakla ispat edebiliriz.»

Türk kuşunun
muvaffakiyetleri

500 kilometrelik bir romork uçuşu yapıldı

Ankara, 1 (A.A.) — On beş gün önce Türk kuşuna aid iki tayyare ve iki romork ile Eskişehir gitmiş olan Türk kuşu muallim ve talebeleri orada yelken uçuşlarına müsaid arazi üzerinde tatbikatta bulduktan sonra bugün saat 11'de Eskişehirden ayrılarak 13 te Ankara'ya gelmişlerdir.

Ankara - Eskişehir arasında bu gidiş geliş ile bir kısım Türk kuşu mensupları ilk defa olarak 500 kilometrelik bir romork uçuşu yapmış bulunuyorlar.

Almanya da 35 bin tonluk gemi yapabilecek

Londra, 1 — Sunday Ekspresin Berlin'den öğrendiğine göre, Hitler deniz ve siyaset erkânının toplantısından sonra İngiliz - Alman deniz anlaşması hakkındaki zeylin Londrada yapılacak anlaşmaya müvazi gitmesini tasvip etmiştir.

Bu yeni anlaşma Almanyaya İngiliz filusunun yüzde 35'ini yapmak hakkını veren anlaşma çerçevesi içinde kalmakla beraber Almanyanın da 35 bin tonluk büyük zırhlı yapabildiğini istihdaf etmektedir.

Yeni Müzakereler

Londra, 1 (A.A.) — Hitler, şimdiki İngiliz - Alman deniz anlaşmasına zeyl olmak üzere mütemmim bir anlaşma müzakerelerinin Londrada başlamasına muvafakat etmiştir.

Amerikanın
bitarafılığı

Muharip devletlere para da verilmeyecek

Vaşington, 1 (A.A.) — Cumur reisi Ruzvelt yeni bitaraflık kanunu hakkında demiştir ki:

«Yeni bitaraflık kanunu muharip devletlere para verilmesini de yasak etmek itibariyle bitaraflık yolunda yeni bir adımdır. Bitaraflık hakkında Hull'un ve bizzat benim terviç ettiğimiz siyaset muhafaza olunacaktır.»

İtalya ve Habeşistana silâh göndermek yasağını tekrar hatırlatır ve memleketi yeni bitaraflık kanunu ahkâmına riayete davet ederim.

Fransız - Alman
mukareneti için

Londra, 1 (A.A.) — People, Sunday Ekspres gazeteleri Hitlerin Fransız gazetesine verdiği mülâkattan sonra İngiliz diplomasisinin Fransız - Alman mukareneti hususunda ciddi gayretler sarfetmesini bekliyorlar.

Sunday Ekspres gazetesi, Edebin bu hafta Cenevrede Flânden ile bu mesele hakkında görüşeceğini ve Hitlerin beyanatiyle açılmış bulunan imkânlar etrafında müzakerelerde bulunacağını yazmaktadır.

Tramvay kazasında
Büyük bir ilim
Adamı öldü

Prag, 1 (A.A.) — İdrar yolları mütehassısı meşhur Rejsekin bugün merkez meydanında vuku bulan bir kaza neticesinde ölmüştür. Doktorun otomobili tramvaya çarpmıştır. Üçü ağır olmak üzere 27 yaralı vardır.

Japonyada
Sansür
Kaldırıldı

“Militaristler Japonyaya hâkim olamayacaklar,”

Tokyo, 1 (Hususî) — Hükümet sansürü kaldırdı, şehir tabii hayatına kavuşmuştur. İsyân esnasında hiç bir ecnebi zarara uğramadı.

Vaşington 1 (A.A.) — Japonya elçisi radyo ile yaptığı beyanatta şu sözleri söyledi:

«Şayet Militaristler milletin mukadderatını ele almağa muvaffak olsalardı. Japonya için ve diğer memleketler için bir felâket olurdu. Fakat böyle bir hal Japonyada asla husule gelmeyecektir. Çünkü orada çok şükür ki herhangi vaziyete karşı koymak için کافی derecede akli selim ve hakiki yurt severlik vardır. Son ayaklanma, Japonyanın dahili ve harici siyasetini hiç bir suretle değiştirmeyecektir.»

Son konuşma

Çaldarisle Sofulis bugün bir daha konuşacaklar

Atina 1 (Özel) — mütehid bir kabine kurmak için Sofulis ile Çaldaris arasında bugün son bir konuşma yapılacaktır.

Siyasî mahfellerde Liberallerin iç bakanlığının kendilerine verilmesinde ısrar etmekte olduklarından bu konuşmanın bir neticeye iktiran edemeyeceği kanaati umumidir.

Tüccar Mağazalarını Kapatacak

Atina 1 (Özel) — Atina tüccarlar cemiyetinin dün akşam yaptıkları umumî bir içtimada Yunanistanın içinde bulunduğu fevkalâde malî ve ticarî vaziyetler dolayısıyla memleketin başında kuvvetli bir hükümetin bulunması icap ettiğine karar vermişlerdir. Bu kararın krala ve parti liderlerine tevdi edileceği gün bugün tüccar mağazalarını kapatmağa da ittifakla kabul etmiştir.

Kavalada Grev

Atina, (Özel) — İç Bakanlığının Kavaladan aldığı resmi telgrapta tütüncüler grevinin hâlâ devam etmekte olduğu bildirilmektedir.

Selânik gazeteleri bütün Makedonyada gürültülü hadiseler çıkması muhtemel olduğunu yazıyorlar.

Bükreşte Türk resim sergisi açıldı

Bükreş, 1 (A.A.) — Modern Türk resim sergisi bugün merasimle açılmıştır. Törende kor diplomatik ile siyaset, güzel san'atlar ve basın erkânı hazır bulunmuştur. Türkiye elçisi Suphi, Türk güzel san'atlarının tekâmülü ve başarıları hakkında bir nutuk söylemiştir.

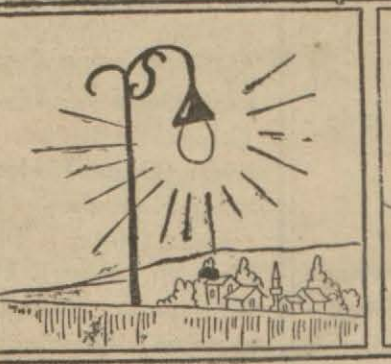
Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Hasan Beyciğim! Bizim Anadolukavaklılar..

... Bir istida ile belediyye dayanmışlar..

... Köylerinin elektrige kavuşmasını istiyorlarmış!

Hasan Bey — Onlara söyle de, balığın kavağa çıkmasını beklesinler!

Türkçeyi Arapça
Zanneden Şeyh

Ankara'da yeni bir üniversitenin tam teşekkülle ortaya çıkması yakını - şıyor. Hukuk fakültesi evvelce kurulmuş - tu, edebiyat fakültesi bu yıl açıldı, öteki fakültelerin de bir bir hazırlanıp meydana gelmesi uzak değildir; öte yandan İstanbul'daki üniversitemiz de bir iki yıldır kendisini derleyip toplayor, eskisine göre daha faydalı, daha iyi randıman verecek bir hale gelmeğe çalışıyor.

Üniversitelerin kuvvetlenmesi ve çoğalmasında memleketin bilgisizliğinin, kofluğun, eski tabiriyle tasallufun iflâs etmesi demektir; buna seviniriz.

İstanbul darülfünunu ilk defa 1286 yılında (milâdi 1870) resmen açılmıştı; fakat türlü güçlüklerle karşılaşıldığı için ancak iki yıl devam edebilmiş ve 1288 de kapanmıştı; darülfünunun ilk açılışında maarif nazırı olan Saffet Paşa, sonraları Viyana sefirimiz meşhur Sadullah Paşaya yazdığı bir mektupta darülfünunun ilk açılış merasimine ait bir bilgisizlik ve kofluk hikâyesi anlatıyor. Açılış töreninde o zamanın meşhur tekkelerinden olan Mu - rat Monla tekkесinin şeyhi de davetli olarak bulunmuş; şeyhin uzun sakalı, başında da Özbek tacı, varmış, halka elini öptürmüştü. Merasimde önce Saffet Paşa, sonra muallimlerden Münif Efendi (bilâhare maarif nazırı olan Münif Paşa) ve o sıralarda İstanbul'da bulunan Efganistanlı Cemaleddin Efendi birer nutuk söylemişler. Nutukların hepsi türkçe imiş; fakat koskoca sakallı, cübbeli külâhlı bilgisizlik ve kofluk timsali şeyh hazretleri nutuklar biter bitmez ellerini kaldırıp duaya başlamış...

Saffet Paşa, mektubunda diyor ki: Şeyh, aslâ ve zerre kadar müşâbeheti yokiken bunları ayâtî kur'âniye ve ahâdisi şerife zannile ellerini kaldırıp «işbu meclisi melâik eniste kıraat olunan ayâtî kerime...» der demez Şirvanizade merhumun «Siz bu şeyleri mücerred dini tahkir için yapıyorsunuz!» diyerek ve gözlerini açarak çâkerlerine sitem edişi dahi şeyhi cahilin türkçe okunan şeyleri arapça zannetmesi derecesinde garaipten değil midir? Bakılsa merhumu müşârunileyh orada şeyhi ayağı altına alup ve başındaki tacı parçalayup kendusunu tard ve def etmek lâzım gelirdi. Bendenizin şeyh ile muarefem ve ülfetim olmadıgından başka celbi mücerred Cevdet Paşa hazretlerinin tavsiyesi üzerine olmuştur. İşte, efendici - ğim, böyle kelimatı Türkiyyeyi arapça zannile ecrü mesubatından hazır bulunanların hissedar olmalarını dergâhı ahâdiyyetten temenni eden bir şeyhin seyyiesi hezar güçlûkle sahayı vücuda getirilen bir medresei cedidei ilmiyyenin ilgasını mu - cip olmuştur.

İngiltere - Mısır

Müzakerelere bu akşam Kahirede başlanıyor

Kahire, 2 (Hususî) — İngiltere - Mısır müzakereleri bugün akşam üstü Za'faran sarayında merasimle açılacak ve baş murahaslar birer nutuk söyleyeceklerdir. İngilterenin baş murahası Sir Lampson, Mısırın baş murahası Mustafa Nakkas paşadır.

Asıl müzakereler bir kaç gün sonra başlayacaktır.

Diyaribekir Halkevinde

Diyaribekir (Özel) — Halkevi dil, tarih ve edebiyat şubesi komitesi başkanlığına muallim Süheyl, üyeliklerine de muallim Hakkı ve Süleyman, temsil şubesi başkanlığına inhisarlardan Remzi, azalık - lara muallim Arif Hikmet ve Sa - met, köycüler şubesi başkanlığına ziraat müdürü Halil, üyeliklere Sıtkı, Nedim, Faik, Mustafa seçilmişler ve çalışmaya başlamışlardır.

ŞEHİR HABERLERİ

Güzel San'atlar Akademisinin 55 inci yılı

Yıldönümü yarın Akademi merasimle kutlanacak

Yarın Güzel San'atlar akademisinin 55 inci yıldönümüdür. Bu münasebetle akademi müdürlüğü bir çay tertip etmiştir.

Akademi her beş senede bir yıldönümünü parlak bir şekilde kutlamaktadır. Bu seneki elli beşinci yıldönümü merasiminin de çok parlak olması için bir çok hazırlıklar yapılmıştır.

Güzel San'atlar akademisi bundan 55 sene evvel eski müzeler müdürü Halil Etemin kardeşi Hamdi Bey tarafından Eski Şark eserleri müzesinin karşısındaki medresede tesis edilmiştir. Hamdi Bey bu mütevazı binada yedi sekiz talebesi ile beraber bir tek atelyede çalışmaya başlamıştır.

Bugün mektepte iki ecnebi profesörle 30 muallim vardır. Talebe sayısı dört yüze yakındır.

Halihazırda akademiye yüksek mîfari, dekorasyon, afiş, resim ve heykel şubeleri vardır.

Bu sene akademinin bilhassa mîmarî kısmına müracaat eden talebe adedi her senekinden fazladır.

Üç yankesicinin hâdisesi

Dün Sirkeci semtinde birbirine benzeyen üç yankesicilik vak'ası olmuştur:

1 — Göztepe tüccar Mustafa tramvayla Eminönüne giderken yankesici Çakır Mehmet elini Mustafa'nın pantolonu cebine sokmuş ve bir zarf içindeki (200) lirayı aşmıştır. Çakır Mehmet tramvaydan atlayıp uzaklaşırken Mustafa parası çalındığının farkına varmış ve yere atlayarak Mehmedin peşine düşmüş, etraftakilerin de yardım ile cür'etkâr yankesici zabıtaya verilmiştir.

2 — Bursalı Kambur Kâmil Üsküdarlı Bayan Hikmetin Bahçekapıda mantosu cebinden çantasını aşırırken sucu Hüseyin isminde biri görmüş, ve, Kâmilin çantayı çalmasına mâni olmuştur.

3 — Sabıkalı Seyfi Bakırköylü İsmet'in paltosu cebine elini daldıracağı sırada İsmet farkına vararak Seyfiyi yakalamıştır.

Karadenizli gençler toplandı

Dün öğleden sonra Çağaloğlu Halkevinde Karadenizli gençler tarafından bir toplantı yapılmıştır. Kongre mühendis mektebi talebesinden Nihat tarafından açılmış ve tanzim edilen yeni nizamname okunmuştur.

Bu nizamnameye göre cemiyetin adı «Trabzon lisesi mezunları» yerine, bütün Karadeniz sahillerini ihtiva etmek üzere «Karadeniz gençler birliği» şekline çevrilmiştir.

Cemiyetin merkezi İstanbul olacak, fakat bütün Karadeniz memleketlerinde birer komitesi bulunacaktır.

Atatürkün Karadenize ayak bastığı 19 Mayıs günü Karadenizlilerin bayramı olarak kabul edilmiştir.

Kongreye iştirak eden aza bu nizamnameyi madde madde münakaşa ederek kabul etmişlerdir.

Siz De Böyle Düşünmüyor Musunuz?

Yeni paralarımız birbirlerine çok benziyorlar

Manav, bakkal ve gazete müvezzilerinden bir çok kereler dinledik:

— Elimize ne vakit 50 veya 25 kuruşluk bir gümüş para geçse, ya çantamızın ayrı bir köşesine saklıyor, yahut ta sarfetmekte istical gösteriyoruz. Çünkü yeni paralar eski paralara çok benziyor, 50 liği kuruş, 25 liği de metelik niyetine vermekten korkuyoruz. Bu arada liranın eski 25 kuruşluk yerine verilmesi de mümkün!

★ Benzeyiş gerçekten çok, yanılma ihtimali fazlaydı. Bereket versin eski paralar tedricen ortadan kalkacaktı, mal sandıklarına kendilerine gelen eski paraları saklamaları için emir de verilmişti. Merak azalıyordu. Fakat bu arada yeni 10 kuruşluk, 5 kuruşluk nikel paralar çıkınca endişe tekrar başladı. Gümüş paralarla bu yeni nikel arasında da benzeyiş vardı.

★ Dün Ankaradan gelen bir telgraf haberinde okuduk:

— Maliye Vekâleti bu benzeyiş görmüş, önüne geçmek için yeni nikel paraların ortalarına birer delik açmayı düşünmüş, fakat bu paraların bir kısmı piyasaya çıktığı için müşkülâta uğramış!

★ Maliye Vekâletinin teşebbüsü yerindedir. Mahzur gerçekten vardır, izalesi lâzımdır. Fakat bizim bildiğimiz hepsi, hele 50 ve 25 kuruşlukları fevkalâde zarif olan bu yeni paraların basılmadan evvel birer nümuneleri yaptırılmıştı. Alâkadarlara gösterilmişti. Aralarındaki benzeyişin o vakit anlaşılması, küçük kıymette paraların beyaz nikel yerine meselâ sarı bronzdan yapılması lâzımdı, eğer vakit geçmediyse el'an da yapılacak olan budur, fikrindeyiz.

Siz De Böyle Düşünmüyor Musunuz?

Bir kaçakçı yakalandı

Muhacirlerin muafiyetinden istifade ederek şayak kaçırıyordu

Göçmenlerin muafiyetinden istifade ederek kaçakçılığa teşebbüs edenler çoğalmıştır.

Bu cihet üzerinde çok hassas davranan muhafaza teşkilâtı Mehmet adında bir kaçakçı yakalamıştır. Bu kaçakçı muhacirlerin muafiyetlerinden istifade ile Bulgaristandan memleketimize 250,000 leva kıymetinde şayak sokmak istemiştir. Mehmet ihtisas mahkemesine verilmiştir.

Liman hani

Liman hani ikinci defa olarak müzayedeye çıkarılacaktır. Bu seferki talipler arasında Ticaret Odası da bulunmakta ve en ehemmiyetlisini teşkil etmektedir.

Maruf bir çok tacirlerin de ikinci müzayedeye girecekleri anlaşılmakta ve bu münasebetle hanın 100.000 liranadan fazlaya satılacağı tahmin edilmektedir.

İlk müzayedede han uhtesinde kalmış olan Eskişehir tüccarlarından Mehmet Alinin de mahkemeye gideceği söylenmektedir.

Liman işleri

Liman bürolarının islahı etrafında ki tetkikat pek yakında bitirilecektir. Liman idaresine ait servislerin bir araya toplanması için bayram tatilinden istifade edilecek, dört gün zarfında Galatadaki bütün servisler Liman hanına nakledilecektir.

İhracat Eşyamıza hile Karıştırırlar

İhracatın daha sıkı kontrol edilmesi bildirildi

Yabancı memleketlere bozuk mal gönderen Şaşatı biraderlerin mahkûm olduğu evvelki gün Türkofis ve Ticaret Odasına bildirilmiştir.

Bu hususta alâkadarlara yapılan tebligata göre Çekoslovakyaya gönderilen bazı yumurtalardan şikâyet vaki olmuştur.

Yabancı memleketlere bozuk mal göndererek dış ticaretimize suikast edenlerin taahhütlerini ifa etmemek suretiyle hariçteki itibarımızın sarsılmasına sebebiyet veren kimselerin şiddetle cezalandırılmaları için alâkadarlara yeniden emirler verilmiştir. Bu münasebetle ihracat mallarımız eskisinden daha sıkı bir kontrole tâbi tutulacaktır.

Bekçi Rüstemi öldüren ömerin muhakemesi

Ağır ceza mahkemesi Ömer ile Meryem adında bir erkekle bir kadını muhakeme etmektedir. Ömer mevkuffur. Ve Aksaray bekçisi Rüstemi öldürmekle suçludur. İddiaya göre Ömer Aksarayda Hanifenin evine hırsızlık kastiyle girmiş, Hanifenin feriyadi üzerine dışarı fırlamış, işte bu arada kendisini önleyip yakalamak isteyen Aksaray bekçisi Rüstemi tabanca ile vurmuştur. Mahkeme bekçi Rüstemin Ömer tarafından atılan kursun yarasıyla ölüp ölmediğini araştırılmaktadır.

Bu hususta hâdis günlerinde verilen tıbbî rapor gözden geçirilecektir. Suçlu Ömer bundan senelerce önce Bebekte Hidiv Abbas Hilmi Paşanın evinde yapılan soygunculuğun kahramanıdır. Meryem de Hidivin hizmetçilerinden Ömerin yardımcısı ve suç ortağıdır.

Duruşma 25 marta kalmıştır.

Kumar yüzünden kavga

Bundan iki ay kadar önce Kumkapıda Agop ve Sabri adlı iki genç kahvede tavla oyunu kumara başlamışlar, oyun sonuna doğru Agop kaybetmeğe başlayınca Sabri ile kavga çıkmış ve bıçağını çekerek Sabriyi ağır surette yaralamıştı.

Bu hâdisenin duruşması ağır ceza da başlamıştır. Duruşmada suçlu Agop kendisinin Sabri tarafından tokatlandığını ileri sürmüştü ve bıçak taşımadığı cihetle Sabriyi yaralayanın başka birisi olması lâzım geldiğini iddia etmiştir.

19 Marttaki gelecek duruşmada şahitler dinleneceklerdir.

Nöbetçi

Eczaneler

Bu gece nöbetçi eczaneler şunlardır: Beyoğlu: (Matkoviç, Kemal Rebul). Şişli: (Şark Merkez). Galata: (Merkez). Samatya: (Erofilos). Bakırköy: (İstapan). Beşiktaş: (Ali Rıza). Sarıyer: (Osman). Hasköy: (Yeni Türkiye). Kasımpaşa: (Yeni Turan). Şehremini: (Nâzım). Büyükdada: (Halk). Heybeli: (Yusuf). Üsküdar: (İtihat). Küçükpazar: (Necati). Alemdar: (Sırın Rasim). Eminönü: (Minasyan). Beyazıt: (Asador). Fener: (Arif). Aksaray: (Şeref). Karagümrük: (A. Kemal). Şehzadebaşı: (İsmail Hakki). Kadıköy: (Çubukçıyan, Hulûsi).

Dilsizlerle körlere Ankarada bir bina tahsis edildi

Burada anadan doğma kör ve dilsiz çocuklar için yatılı bir mektep tesis edilecek, İstanbuldaki körlere ve dilsizlere iş bulunacak

Bundan bir müddet evvel Ankara'da Dilsizler Cemiyetinin merkezini kurmak üzere gitmiş olan Dilsizler Cemiyeti Reisi Süleyman Gök dün şehrimize dönmüştür. Süleyman Gök oradaki teşebbüsleri hakkında demiştir ki:

«— Gözden, kulaktan ve dilden mahrum zavallıları memlekete müfit birer unsur yapmaya çalışıyoruz. Dertlerimizi ve dilekelerimizi Halk Partisindeki büyüklerimize anlattım. Parti erkânı çok alâkadar olarak bizi himaye edeceklerini vadettiler. İlk iş olarak Cemiyet merkezinin Ankarada kurulmasına karar verildi. Faaliyete geçtik. Evkaf Umum Müdürlüğü Zincirli camii civarındaki 16 odalı büyük bir binayı bize verdi. Bu binanın şimdi lüzum görülen yerleri tamir edilmeye başlandı. Odaların ikisini cemiyet idare heyetine tahsis edeceğiz. Dördünü de dilsiz çocuklar için açacağımız dershaneler, yatakhaneler için ayırdık. Şimdilik buraya 28 çocuk alacağız. Mektebin tamirâtı bayram ertesi bitmiş olacaktır. Asıl faaliyete 10 marta başlayacağız. Tedrisata Asabiye doktoru Kemaleddin nezaret edecektir. Körlere için açılacak olan kısmı da Demir Ali üzerine almıştır. Hayatta görme ve işitme hislerinden mahrum olarak doğan çocuklar için yaptığımız bu çalışmalardan ma-

Dilsizler Cemiyeti Reisi Süleyman Gök İstanbulda bulunan diğer büyükler için de bazı kararlar verdik.

Bunun için nisan ayı içinde İstanbulda büyük bir yurt açacağız. Ayrıca caca san'at sahibi olmıyan dilsizlere de boyacı dükkânı veyahut kahvehane açarak hayatlarını kazanmalarına ve sefaletlerinin önünü almaya çalışacağız. Bayram ertesi oradaki işlerle meşgul olmak üzere tekrar Ankaraya gideceğim. Partinin göstermiş olduğu alâka ve fedakârlıktan dolayı çok minnettarız.»

Sinopta yeniden bir hastane

Sinop — Vilâyetin genel meclisi 936 yılı bütçesini 473.765 lira düzenleyerek çalışmasını bitirmiştir. Yeni bütçede Sinopta yeniden bir hastane ile bir aygır deposu inşasıyla bir de nümune çiftliği tesis tahsisatı vardır.

Uzunköprüde Türkçe

Uzunköprü — Kaza idare heyetinin almış olduğu karar üzerine ilçede Türkçeden başka lisanlarla konuşanlardan beşliradan yirmi liraya kadar para cezası alınacağı bütün köylerde ve kasaba da ilân edilmiş ve bu kararın çok faydası görülmüştür. Türk oldukları halde ötedenberi pomakça konuşan bazı köyler halkı şimdi bu dili tamamiyle bırakmışlar, hepsi Türkçe konuşmağa başlamışlardır.

Şehzadebaşı
TURAN tiyatrosu
Naşit - Halide
Bu gece saat 20,30 da
Halk gececi

Kayseri Gülleri

Beyoğlu Fransız
Tiyatrosunda
Halk Opereti
Bu akşam 20,30 da
ŞEN DUL
Yarın
HALİME

Yeni çıktı

Bahar Çiçeği

Muazzaz Tahsin

Senenin en güzel edebî romanı

Pek hissî bir film

Milyonlara mal olmuş bir şaheser...
Asrımızın en büyük macera filmi...

ATEŞ KIRALIÇESİ

Tamamen Türkçe sözlü

Bayram münasebetiyle

Önümüzdeki ÇARŞAMBA MATİNE-
LERİNDEN itibaren

SARAY

Sinemasında

Başlayacaktır.

MEMLEKET HABERLERİ

Diyaribekirin tarihî surları tamir ettirilecek

Mimar Sedatla Mimar Macit Kültür Bakanlığı namına surları ve diğer anıtları tetkik ettiler, raporlarını hazırlıyorlar

Mimarlar Diyaribeirde

Diyaribeir (Özel)— Diyaribeir surlarının tetkiki için Kültür Bakanlığınca şehrimize gönderilen mimar Sedatla mimar Macit incelemelerini bitirmiş ve Ankaraya hareket etmişlerdir.

Mimar Sedat tetkikleri hakkında demiştir ki:

«— Diyaribeir şehri tarihin pek enginlerinde yer almış bir şehirdir. Bilhassa Türk kültürü bakımından gerek surlarıyla, gerek surlar içindeki kıymetli anıtlarıyla çok güçlü ve zengin bir Türk müzesidir. Diyaribeir denince onu böylece bilmek gerekir.

Surların tamiri işi çok nazik ve önemli bir iştir. Kültür Bakanlığı bu işle ilgilidir. Binaenaleyh bu mesele nin sonu en uygun bir noktada takarrür edeceğine müsterihane intizar edilebilir.

Türkün muhtelif devreleri tarihini yaşatan bu anıtların tamiri inşaatla meşgul olan her kontürükörün başaraabileceği bir iş olmayıp ayrıca klâsik

eserler üzerinde ihtisas peyda etmiş mimarlar eliyle yapılabilir. Bunların tamiri restorasyonu ve bunların proje ve şartnameleri de bu gibi mütehassıs mimarların eliyle hazırlanmalıdır. Bu esasa aykırı hareket fena neticeler verir.

Kültür müzesi bugün bir müze deposu halindedir. Eserler çoğaldıkça bunun da kıymeti artacaktır. Mevcut eserler tasnif edilmemiştir. Muhakkaktır ki günün birinde Diyaribeirinde de çok kıymetli bir müze olacaktır. Çünkü bu müzeyi dolduracak olan bu havali çok derinlere giden bir tarih yavaşayan bir beldedir. Müzenin nakli keyfiyetine gelince şehir içindeki mevcut anıtlar içinde bu işe çok elverişli daha başka binalar da vardır.

Atatürk heykeli için mevki ararken surlara sokulmanın doğru olmadığına kanaim. Bu yeni anıtımız için daha uygun bir yer aranmalıdır. Eğer surlara sokulmak bir zaruret halinde

Kızılcahamamda bir otobüs kazası

Kızılcahamam, (Özel) — Ankara şehremaneti bahçeler müdüriyeti şehrin henüz tamamlanmamış bazı yerlerini de güzelleştirmek gayesi ile kuvveinbatiyesi Ankara iklimine müsaait olduğu bittecrübe anlaşılın kazamızın münasip yerlerinden ormanları seyrekleştirmek suretile lüzumu kadar çam fidanı almaktadır.

Bunun için havaların müsaait zamanlarında teşcir mevsimi olmak dolayısıyla bahçeler müdüriyetinin emrindeki otobüslerden birer tanesi münavebe ile Kızılcahamama gelip giderler. Ve bu arabalara işten anlar memur ve amele de terfik edilir.

İki gün evvel de kazamıza şoför Hikmetin idaresinde gene böyle bir kamyon gelmişti. Fidanları sık muntakalardan ayırmak için yukarı Soğuksu taraflarına gitmişlerdir.

Kamyon Soğuksu yolundan avdet edip te kasaba içindeki tavakkuf mahalline yaklaştığı sırada şehremanetin memurlarından Boğazliyanlı Naim arabadan çamurluğa geçmiş ve o sırada her nasılsa başındaki şapkasını rüzgâr alıp uçurmuştur.

Arabanın kenarını üç parmağıyla lâkayt bir halde tutarak, uçup arkada kalan şapkasına bakan Naim otobüsün yaptığı anı bir sarsıntı üzerine müvazenesini kaybederek yere yuvarlanmış, daha düşer düşmez ölmüştür.

Vak'ayı müteakip koşup gelen halk bu feci manzara karşısında çok müteessir olmuş ve hattâ ağlamışlardır.

Tirede bir kişi boğuldu

Tire — Geçenlerde Urfalıda yağın şiddetli yağmurlar esnasında husule gelen sellerde bir kişi boğulmuştu. Fakat o zaman yapılan uzun araştırma lara rağmen boğulanın kim olduğu tesbit edilememiş ve cesedi bulmak mümkün olmamıştı. Bu defa öğrenildiğine göre ceset tanınmayacak bir şekilde bulunmuştur.

meydana çıkıyorsa bu hususta mutlak Kültür Bakanlığının mütaleasına müraacaat etmelidir. Diyaribeir tetkikatımızı Kültür Bakanlığına bir müste rek raporla bildireceğiz.

Tramvay kazaları neden olur, nasıl önüne geçilir?

Değerli fizik âlimimiz Salih Muradın "Son Posta" için yazdığı makale

Benden tramvay kazası hakkında bir makale istiyorlar. Yerinde tetkiklerde bulunmadım. Bu feci kazaya ait deliller yok. Bu delilleri arayacak vaziyette olmadığım gibi şimdilik aramadım da.. Bu işle uğraşan, doğru dan doğruya alâkadar olan arkadaşların ilmi kifayetlerine emin olduğum gibi onların verecekleri kararların doğruluğundan da şüphe etmiyorum.

Frenlerin randımanına ait olan bu satırlarda ben bu gibi kazaların hangi şartlar altında vukua geldiğini göstermeğe çalışacağım.

Nakil vasıtalarında frenler arabanın veya trenin hareketi kudretini zayıf işe kalbetmek ve bu vasıtaları durdurmak için kullanılır. Frenler tekerlekler dönerken tesirini icra eder. Bu esnada nakil vasıtasının kudreti fren pabucu ile tekerlek arasındaki delk mukavemetine karşı koymakta sarfedilir. Delk mukavemeti emsali başlıca iki türlüdür. Kayma delki, yuvarlanma delki. Muayyen iki cisim arasındaki yuvarlanma delk emsali, kayma delk emsaline nazaran daha küçük olduğundan nakil vasıtalarında tekerlek kullanılır.

Trenlerde veya tramvaylarda fren pek sıkı tatbik edilirse tekerlekler dönmekten menedilir. Bu sefer tekerlekler ray üzerinde kayar, yani kızak yapar. Düz raylarda bu o kadar mahzurlu değildir. İstasyonlarda veya icabında durdurmak için bu usule müraacaat edilirse de bayır aşağı tekerlekleri dönmekten menetmek doğru değildir. Çünkü bayır yüzünden araba ağırlığının arabaya verdiği tâcil, sür'at ve binnetice kudret böyle imha edilemez. Tekerlekleri dönmekten menetmekle fren tesiri kayan tekerleklerle raylar arasındaki delke inhisar eder. Eğer bu hal rayların veya tekerleklerin kenarının yağlı bulunduğu, yahut yağmur başlangıcında, sisin açılması zamanlarında olduğu gibi ray üzerinde ince bir su tabakası bulunduğu sıralarda vaki olursa kayma fi'li daha kolaylaşır. Bu sefer frenler tekerlekler mutedil baskıdan fazla baskı ile tatbik edilmeden vatmanın kum dökmesi icap eder. Hü-

Salih Murat

lâsa bayır aşağı giderken frenleri tam sıkılmayıp tekerlekleri yavaş yavaş döndürmek icap eder. Bunun için bayır başına ve dönen yerlerine gelmeden evvel sürati sıfıra indirmek zaruridir. Nitekim böyle yerlerde «Vatman dur!» emrini veren levhalar asılıdır.

Dönen tekerleğe tatbik edilen pabuç ile tekerlek arasındaki delk emsali tekerlek ile ray arasındaki delk emsalinin aynı ise pabucun tekerleğe tatbik edeceği kuvvet tekerleğin raya tatbik edeceği kuvvet (yani araba ağırlığının tekerleğe isabet eden miktarı) ndan çok büyük olmamalıdır; aksi takdirde kayma fi'li başlar. Tekerlek ile yol arasındaki delk emsali tekerlek ile pabuç arasındaki delk emsalinden küçük ise frenin pabucunun raya tatbik ettiği kuvvet tekerleğin raya tatbik ettiği kuvvetten az olmasile tekerlekler dönmekten menedilir.

Şu hesaplara göre tekerleklerin tatbik edilen frenin fi'lini yapıp yapmaması tekerleklerin kızak yapmasile tahdit ediliyor demektir. Böyle hal vukuunda arabanın hareketini idare ve kontrol etmek üzere bir ihtiyat frenine mutlak surette lüzum vardır. Bunun için yokuş yerlerde elektrik cereyanile çalışan miknatist frenler kullanılır. Ne olursa olsun inişli, yokuşlu yerlerde çalışan arabalarda ihtiyat freni tekerleklerin dönme fi'line istinat etmiyen tipten olmalıdır. Salih Murat

KERVAN YÜRÜYÖR

— 72 — — Bürhan Cahit — 2-8-936

Bu müslüman yazısı olur miydi? Gazetelerin tekmiil yeni harflerle çıktığı gün Hatip, iğrenç, kirli bir şeyi bilmeyerek tutmuş gibi elinden fırlattı:

— Al bir gâvur icadı daha! Diye haykırdı.

Bu işe doğrusu Müderris te şaşırmıştı.

Kaç aydır bu Arap, Türk harfleri işi söylenip duruyordu. Fakat böyle birdenbire işin sahileşeceğine ihtimal veremiyorlardı. Bu gazeteciler de amma dalkavuk şeylerdi. Sap demeden saman anlıyor, leb demeden leblebiyi getiriyorlardı. Hem kimse ortaya çıkıp ta bu gâvur harflerle değil kur'an hattâ abdest, namaz surelerini bile yazıp öğrenmek günahıdır, demiyor. Bu ne iş yahu!

Hatibin telâşına Müderris te katışıyordu.

Bu artık işin bam teliydi.

Ellerindeki son müdafaa silâhı da almış demektir.

İki derd ortağı o gün ihtiyatı temkini unutmışlar, coşmuşlardı. Yüksek sesle konuşuyorlardı.

Böyle ileri geri söylenirken meydana Kara Recep seslendi:

— Hey hocalar, şurada bir iki ayınız kaldı. Pek gevezelik etmeyin karışmam bir altı ay daha yersiniz!

Bu ihtar son hızla alıp giden iki hocaya firen tesiri yaptı.

Sustular. Sustular, fakat kendi kendilerine fısıldaşmakta devam ettiler.

Müderris Hafız Nuri, sakalı avuçlarının arasında:

— Bu işin sonu gelmeyecek gibi görünüyor hazret, diyordu. Zaten kaç zamandır mekteplerde din dersi okutmaz oldular, biliyorsun. Benim idadî mektebinde hocahım vardı. O da elden gitti. Arapçayı kaldırdılar, tecvidi, mızraklı ilmühali silip süpürdüler. Şimdi artık ecdadımızdan beri, hazreti Ademden beri müslümanlık âleminin bildiği harfleri de değiştirdiler. Öyle görünüyor ki bunlar bize âdeta kâsd ettiler.

Hatip Ak Osmanın tesbih tanesi gibi cansız göz bebekleri büyüyordu:

— Sen kalbini ferah tut hazretim, dedi. Zamanı saadette müşrikler de hazreti peygambere böyle eziyet etmişlerdi. Hattâ taşa tutmuşlardı. Mekteki Mukerremden Medinei Münevvereye giderken müşriklerin şerrinden

yedi gün yedi gece hazreti Ebu Bekir efendimizle dağlarda, kovuklarda yaşadılar. Fakat sonunda ne oldu. Yine müşrikler allahın lânetine uğradılar. rezilü bednam oldular. Putlarını kendi elleriyle kırdılar.

Müderris derin derin içini çekti. Gözleri dalmıştı.

Asrısaadeti düşünüyör gibiydi.

Fakat bu asrısaadet, Arapların kız çocuklarını diri diri toprağa gömdükleri cehalet devrinden sonra gelen peygamber asrı değildi. Onların asrı saadeti (Cemiyeti sofiye) nin valiye duman attığı, istilâ devri idi. O zaman kasabaya iki tabur asker çıkaran düşman bile onlara saygı göstermişti.

Bu hükümet ne müşrikti ki değil cemiyetlerini kapatmak, başlarına şapka geçirip mekteplerden Arapçayı kaldıracak kadar zalimlik etmişti.

Şimdi de Arap harfleri diye kalû belâdan beri ulemayı dinin ümmeti muhammedin bilip öğrendiği harfleri kaldırıyorlardı.

Bu iş böyle gidemezdi. Cenabı Hakın azametine, Peygamberi zişanın ruhuna ağır gelecek ve bir semavî âfetle bütün bu bid'atların cezası verilecekti.

Hatiple müderris başbaşa dertleşti. Niteki açılıyor, açıldıkça kinleri kabarmıştı. Artık hapishanedeki felâket arkadaşlarından ayrı, kendilerine ve rilen işleri görüyor, ibadetlerine başlıyor. Gecenin ilerlemiş saatlerinde, ötekiler esrare üykularına daldıkları zaman onlar başbaşa verip dertleşiyor-

lardı. Artık iltica edecek yerleri kalmamıştı.

Yapılan işleri hazmetmelerine imkân göremiyorlardı.

Artık ok yaydan çıkmıştı.

Hele bu yeni harfler son ümitlerini de kırmıştı.

İnkılâbı hazırlyan, yayan ve yürüten kuvvet artık önüne çıkacak engellerin yuvasını, genç ve yeni fikirleri boğacak ihtirasların inini bulmuş gibi onlar daha harekete geçmeden yollarına bir sürü engeller çıkarıyor, kılmadalarına fırsat vermiyordu.

Bu yeni harfler öyle hesaplı bir ileri adımdı ki geri gitmek isteyenlerin yakasına yapışıp sürüklüyor, inat edenleri boğuyordu. Ya bu deyeyi gütmek lâzımdı, ya bu diyardan gitmek. Hatip Ak Osmanla müderris bunu adamakıllı kestirmişlerdi.

Kestirmişlerdi amma bu diyardan gitmek işlerine gelemezdi.

Nasıl gidebilirlerdi; nereye gitseler aç kalırlardı. İnkılâptan sonra Bulgarıya, Yunanıstana, Türkler arasına giden hocalara oralarda kimse yüz vermemişti. Ora Türkleri daha uyanıktı. Türklüğü yüzlerce yıl geri bırakan, Bulgar, Rum raayası yanında yavaş yavaş, işçi haline getiren, fakir düşüren hep o kendilerine ülema süsü veren hocalar olduğunu onlar daha acı tecrübelerle anlamışlardı.

Arabistana, Mekkeye, Şama gitseler. Fakat yıllarca meddahlığını ettikleri arapların dilini beceremiyorlardı.

Vakîa on beş yirmi yıl medresede arapça okumuşlardı, okumuşlardı amma «selâmünaleyküm» den başka konuşacak kelime öğrenmemişlerdi. Bütün bildikleri ağızdan kapma dualarla, kur'andan ezberledikleri surelerden ibaretti. Hem Arabistana gidip te din dersi mi vereceklerdi. O araplar ki şimdi Fransız ve İngiliz bayrağı altında garbin yalnız zevk ve şehvet âlemlerini taklit ederek derin bir sefahat hayatına dalmışlardı.

İki arkadaş bütün bunları düşünme düşünme içlenip duruyorlardı. Hapishanenin bunaltıcı hayatı ikisini de zayıf düşürmüştü. Ellerindeki avuçlarındaki para da tükenmişti. Hele müderrisin hali daha fenadı. O zaten pek dünyalık tutan bir adam değildi.

Şimdi Hatibin ailesinden arasına gelen hazır parasını beraberce yiyorlardı. İki dert ortağı doksan dokuzluk tesbihlerle günde beş bin (ya sabur), on bin kelimeyi tevhit çekiyor; angaryadan kurtulmak için de boyuna nafile namazı kılıyorlardı. Kendilerini böyle koyu bir riyazata vermekle dertlerini unutuyorlardı.

Nihayet haftalar ve aylar geçti. Cezaları tamam oldu.

Mevkuf kaldıkları müddet te hesap edilerek tutulduklarının tam altıncı ayında serbest bırakıldılar.

Hapishaneden çıkış pek firaklı oldu.

(Arkası var)

Havada yakalanan hırsız

Pariste bir oteli soyan genç ve güzel kadın kaçarken iki bina arasındaki telefon kablosuna asılı kaldı ve bu sayede ele geçti

Geçenlerde Pariste çok heyecanlı bir hâdise oldu. Şehrin en büyük binalarından ikisi arasındaki telefon kablolarına asılan genç bir kadın caddeden geçen yolculara bir flayli korku geçirtti. Meseleyi anlatalım:

Lope caddesindeki Diana oteline on beş gün evvel Düşes Elvira dö Vekintel isminde genç, güzel bir kadın inmiştir. Bu müşterinin gelmesini müteakip otelde birbirini takip eden hırsızlık vak'aları olunca zabıta genç kadının peşine açık göz polislerden ikisini koymak mecburiyetinde kalmıştır. Kendisine zengin bir Hind mihracesinin metresi süsünü veren düşesin nihayet Marta Rot isminde bir hizmetçi olduğu, güzelliği ve zekâsı sayesinde isim değiştirerek, bir çok kimseleri dolandırdığı, kaçakçılık yaptığı anlaşılmıştır. Polisler bütün bu malumatı topladıktan sonra geçen pazar tesisi günü Düşesin dairesine gitmiş ve kapıyı vurmışlardır. Biraz sonra aralanan kapıdan esmer bir hizmetçi görünmüş, polisler ne istediklerini sormuştur. Zabıta memurları hüviyetlerini saklamıyarak:

— Madamı göreceğiz, biz polis memurlarıyız! deyince hizmetçi hiç itidalini bozmadı:

— Bu salona buyurunuz. Gidip madamı giydireyim, çünkü o her zaman çırpıplak yatmak âdetindedir. demiş ve kapıda kaybolmuştur.

Aradan yirmi dakika geçtikten sonra sabırsızlık gösteren zabıta memurları kapıya dayanırken aşağıda bekleyen polislerden biri nefes nefese içeri girmiş:

— Ne yapıyorsunuz? Burada boş boğazlık edeceğinize kadının ne olduğunu sorsanız a!. Marta kaçtı, diye bağırmıştır.

Hırsız kadın filhakika kaçmağa teşebbüs etmiştir. Polisler hizmetçi kılığında kapıyı açan odur. Dışarı çıkınca üzerindeki önlüğü atmış, mantosunu sırtına, şapkasını başına geçirmiş ve hızla asansöre atlayarak aşağıya inmiştir. Fakat sahte Düşes burada yine polis memurlarını görünce yaptığı bir kaç şaşkıncı hareketle kendisini tanıtmış, bunu anlayınca yine asansöre dönmüş, aynı hızla yukarı, çatıya yükselmeye başlamıştır. Bunun üzerine kapıdaki zabıta memurları ile Marta arasında heyecanlı bir kovalamaca oyunu başlamıştır. Marta çatıya çıkınca

Sahte Düşes Marta

sekiz katlı olan binanın kiremitleri üzerinde göz kırpmadan yürümeye başlamış, ikinci binaya geçmiş, orada birdenbire durmuştur. Çünkü bundan sonra bitişik bir bina yoktur ve Marta artık kapana tutulmuş, yalnız iki bina arasında caddede boydan boya kateden bir telefon kablosu vardır. Marta biraz sonra polislerin de dama çıktıklarını görünce:

— Yaklaşmayın!. Kendimi aşağıya atarım!. diye bağırmış, fakat tehdidin tesir etmediğini görünce birdenbire bir canbaz çevikliğiyle kablonun üzerine atılmış ve memurların, aşağıda toplanan halkın hayretle açılan gözleri önünde havada asılı kalmıştır.

Bittabi halk çığlık çığlığa haykırmakta, her ağızdan bir ses çıkmaktadır. Polisler de ellerini kavuşturmuş bu manzarayı seyretmektedirler. Nihayet biri itfaiye telefon etmiş, on dakika sonra gelen itfaiye Martanın sallandığı yerin altına çarşaf gibi bir ağ germiştir. Fakat Marta el'an inat etmektedir. Bir çok kadınlar aşağıdan:

— Kendini bırak!. Korkma!. Bir şey olmazsın!. diye haykırırlarken kablo birdenbire kopmuş, genç kadın müthiş bir çığlık koparak boşluğa yuvarlanmış, ağır içine düşmüştür.

Şimdi Marta sapaşağlamdır ve eski hırsızlıklarının, dolandırıcıklarının cezasını hapis hane çekmektedir.

JAPONYAYA HÂKİM OLAN GİZLİ KUVVET Tokyodaki son isyanı "Siyah Ejder Cemiyeti,, hazırlatmış!

Bu cemiyetin çiftçilere eziyet ettiğini, orduya tahsisat verilmesine karşı geldiğini, yahut yabancılara baş eğdiğini söylediği her adam, kim olursa olsun, derhal öldürülür. Katledilen nazırlar da onun hükmüne kurban gittiler

Japonya, siyasî cinayetlerin en çok vuku bulduğu memleketlerdir. Japon siyasileri, bankerleri, sanayicileri içinde, hayatı bir veya bir kaç kere tehlikeye düşürmeyen, tecavüzle karşılaşmayan, katil teşebbüsleri karşısında kalmıyan bir tek kişi yoktur, denilirse, mübalâğa edilmiş sayılmaz.

Japon tarihi de bu çeşit vak'alarla doludur. Japonların en büyük millî masalı bile kanlı bir destandır. Fakat her milletin destanı, tam mânasiyle bir masal olduğu halde, Japonların masalı hakikî bir vak'aya dayanır. Her japon çocuğuna anlatılan bu masala göre vaktiyle Asano namında bir sergerde varmış. Kira namında bir sergerde Asanoyu tuzağa düşürmüş, ve kellesini kesmiş, Asanonun kırk yedi adamı varmış. Hepsini de öcalmağa and içmişler ve Kirayı ele düşürmek için her şeyi yapmışlar. Günün birinde Kirayı ele geçirerek kafasını kesmişler, bu kafaya bir mızrak saplamışlar ve mızrağı Asanonun başı ucuna

Son isyanda kain biraderinin hayatı pahasına sağ kalan başvekil Okado

na diktikten sonra vazifelerini bitirdiklerine inanarak oracıkta kendi canlarına kıymışlar.

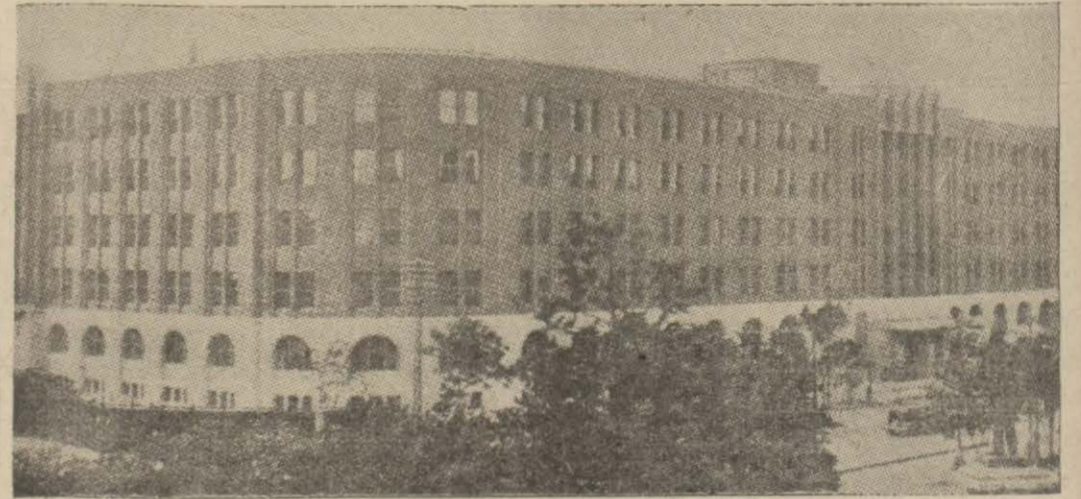
Japon çocuğu her şeyden önce bu masalı öğrenir. Çünkü Japon düşünüşüne göre, kahramanlığın en büyük örneği budur. Dediğimiz gibi vak'a hakikidir. Bu kırk yedi adamın yattığı mezarlık Tokyodadır. Ve hâlâ her Japonun en çok saygı ile ziyaret ettiği yerdir.

Kan dökmek, son zamanlarda Japon siyasî hayatının en belli başlı hususiyetlerinden biri olmuştur. Japonlar, bu yolda irtikâp ettikleri cinayetlerden iğrenmezler, nefret duymazlar. Caniler, bu cinayetleri ne kadar soğuk kanlılıkla irtikâp ettiklerini uzun boyu anlatırlar ve mahkemelerde halk tarafından alkışlanırlar. Japon avukatları bunları müdafaa ederken:

«Suçuların maksadı, memleketin iyiliği idi, şahsî bir menfaat gözetilmiyordu. Kahramanca hareketleri, şeytanların gözlerinde bile yaş akıtacak mahiyettedir.» derler. Bu sözler halk üzerinde derhal tesirini gösterir. katilleri kurtarmak için ellerinden geleni yaparlar.

Japonyada siyasî cinayetlerde katillerle maktullerini kim olduklarını anlamak için vaziyeti biraz tahlil etmek gerektir.

Bugünkü Japonya, yarım asır önce imparator Meiji ile münevver Japonların yaptıkları inkılâptan doğdu. Bu inkılâba iştirak edenlerden hayatta kalan en meşhur adam 90 yaşında ki prens Saionji'dir.

Son isyanda asilerin işgal ettikleri devlet dairelerinden biri: Başvekhâlet binası

Bundan evvel Japonyada derebeylik hüküm sürüyordu. Fakat iki batın geçmeden Japonya muazzam bir askerî devlet ve bir sanayi memleketi oldu. Garptaki bütün müesseseler, orada da fazlasıyla inkişaf etti.

Görünüşe göre Japonya, yeni bir Avrupa veya Amerika oluyordu. Onun içinde de Avrupa ve Amerikadaki içtimaî, siyasî, iktisadî, ayrılıklar ve savaşlar baş göstermekte idi.

Fakat bu dış görünüşün içinde müthiş bir aksülâmel kaynıyordu. Bilhassa gençler ve genç zabıtlar, garpcılığa, yeniliğe ve sermayedarlığa derin bir gayz hissediyorlardı.

Bu gayzin mesnedi, ateşli milliyetçilik hissi idi. Eskinin yeniye bütün düşmanlığı bu gayz içinde köpürüyordu. Köyün mütereddi şehre, ordunun sivil idareye karşı itimsizliği bu hissi keskinleştiriyordu.

İçlerinde bir gayz taşıyan gençler imparatoru güneş ilâhesi Ameterasunun zürriyetinden sayıyorlardı.

Güneş ilâhesi Japonyanın tutacağı siyaseti ilk oğlu olan Tennyoya söylemişti ve bu siyasetten ayrılmamak gerekti.

Japonyanın millî ve mukaddes vazifesi imparatorun ilâhî kudretini genişletmektir. Bu karşı gelmek en büyük günah, ve en derin cinayettir. O halde imparatorun kudretini kısmak isteyenleri öldürmek, en şerefli vazifedir.

Böyle bir itikadı taşımak, tehlikeli bir şeydir. Bunun bir de teşkilâta da

Son isyanda asilere karşı hükümet kuvvetlerini idare eden Gato

yandığını göz önüne getirirsek tehlikenin ne kadar büyük olduğu kendiliğinden tavazzuh eder.

Japonya, Çin gibi, gizli cemiyetler memleketidir. Gençlerin irtikâp ettikleri cinayetleri, gizli cemiyetler hazırlar.

Bu gizli cemiyetlerin en kuvvetlisi, «Siyah Ejder» cemiyetidir. «Siyah Ejder» in reisi, hiç bir hükümetin el dokundurmadığı Mitsurer Toyama'dır.

Bu cemiyetin suçlu tanıdığı, yahut çiftçilere eziyet ettiğini, veya orduya tahsisat verilmesine karşı geldiğini, yahut yabancılara baş eğdiğini söylediği her adam, muhakkak yok edilir.

1921 de başvekil Hara Vaşington muahedesi imza etmek, Hamaguşi Londra deniz muahedesi kabul etmek yüzünden katlolundular. Daha sonra katiller birbirini takip etti. Orduyu tasnif etmek isteyen general Nagata geçen Ağustosta öldürüldü.

82 yaşındaki maliye nazırı Takahashi, Japonya, yüksek maliyesinin mümessili, Yokahama bankası umumî müdürü, Japonya devlet bankası reisi, ve başvekil hep katledildi.

Siyah Ejdercilerin en sevmedikleri adam odur. Takahashi, Harayı başvekilliğe getirdi. Siyah Ejderciler onu da öldürdüler. Bunları bizzat Takahashi'nin ölümü takip etti.

Saito ile Okada memleketlerine büyük hizmetler yapmış adamlardır.

Kabahatleri Mançuri ve Çinde istedikleri gibi hareket etmek fikrinde olanlara karşı gelmeleridir, fütuhat siyaselerini adım adım tatbik etmeleridir. Bunların ikisi de ölüme mahkûm edildiler ve Saito öldürüldü, Okada kendine benziyen kayın biraderinin katli pahasına kurtuldu.

Siyah Ejderciler, Japonyada yarı mukaddes bir şahsiyet sayılan prens Saionjiyi de kara listeye sokmuş buluyorlar. Bu prens imparatorun sülâlesindedir. Ve imparator Meijimin arkadaşındır. O neslin en sonuncu mümessilidir. Fakat o da Siyah Ejdercilerin pençesinden kurtulamıyor. Çünkü imparatorun ilâhî kudretini genişletmeğe karşı geliyor. Onun için bu adamları yok ederek imparatorun ilâhî kudretini istediği ve bildiği gibi kullanmasına yol açmak imparatorun kapitalizmi kaldırmasına, ezilen çiftçileri kurtarmasına, eski fazileti yaşatmasına ve Japonyayı kuvvetlendirmesine imkân vermek lâzımdır.

Bu didişmenin sonu ne olabilir? Amiral Saito kısa bir zaman önce parlâmentoda:

«Önümüzde bir uçurum var. Fakat onu korkmadan karşılamalı ve milletimize inanmalıyız.» demişti.

Saito son isyan sırasında öldürüldü. Belki de onun gördüğü uçurum yaklaşıyor.

Okuyucuların Sorduklarına Cevaplarım

İstanbulda Z.:

Siz ayrılmak istemezseniz kocanız sizi boşayamaz. Meğer ki boşanmak için kanunun lüzum gösterdiği sebeplerin mevcudiyetini isbat etmiş olsun.

Fakat iki senedenberi kocanızdan ayrı yaşıyorsunuz. Onun artık sizi sevmediğini, hattâ başkasını sevdiğini biliyorsunuz. O halde neden hâlâ onun arkasına düşüyorsunuz? Ayrılmayı o istemekle size tazminat vermediği kabul ediyor demektir, boşanır, tazminat alır, çocuklarınız varsa nafaka bağlatır, ve kendinize daha dürüst bir hayat tanzim edersiniz.

★

Manav M. A.:

Kadın size evlenmeyi teklif etmiyor ki. Neden onun teklifini kabul etmekten çekiniyorsunuz.

★

Bâlad S. M. Y. B.:

Hikâyenizi gülünç buldum. Karmızı

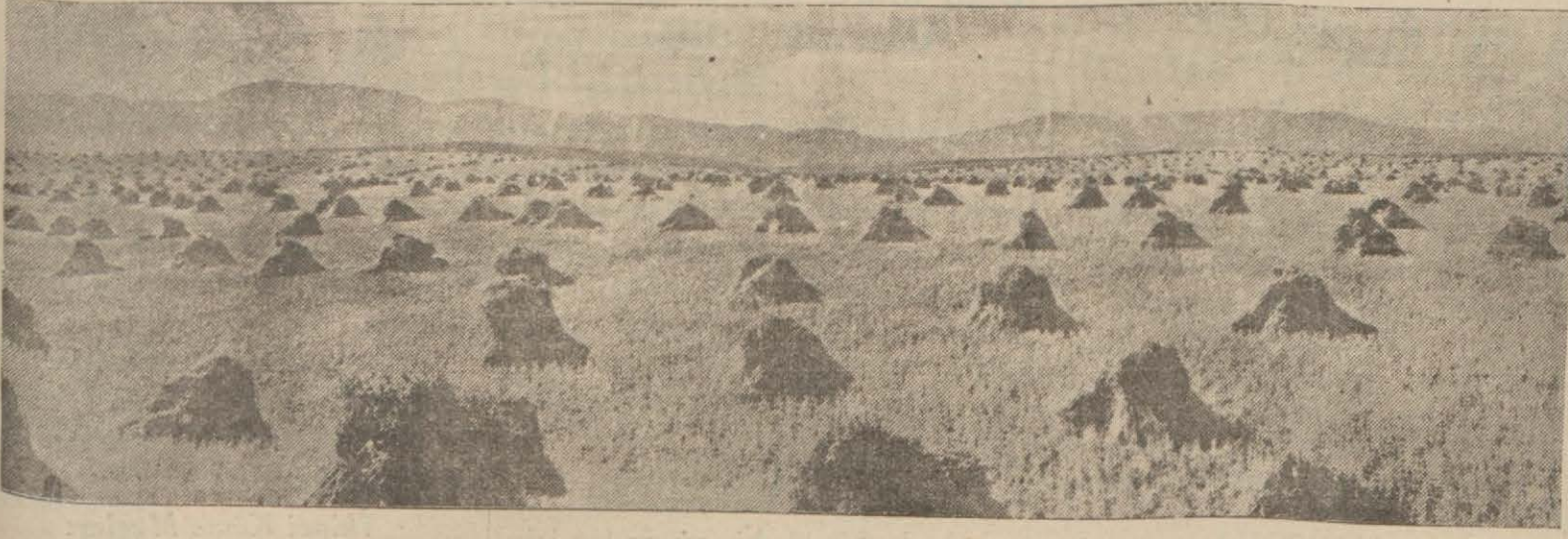

kendinize lâik görmemek için bulduğunuz sebepler benim aklıma yatmadı. Kızkardeşiniz karınızdan daha mı ileride? Siz gayet kötü bir yola girmişsiniz. Hareketinizi kendi kendinize mazur göstermek için karınızı beğenmeye başlıyorsunuz. Evlenirken bunu düşünseydiniz daha iyi olurdu. Evlendikten sonra kadını bir tarafa bırakıp başkası ile evlenmeye kalkmak dürüst bir hareket değildir.

TEYZE

Amerika tehlikede!

Yeni dünyanın verimli toprakları 100 sene sonra çöl olacakmış!

Kansaz Ovaları

Amerikalılar üç asırdan beri topraklarını ekip biçiyor, toprağın bütün verimlerinden istifade ediyorlar. Bu istifade ilelebed sürüp gidecek mi? Son günlerde ortaya atılan bir iddiaya göre, hayır!

Bu topraklar yüz sene daha kullanılamiyacaktır. İlk bakışta bize hayli garip gelen bu iddianın sahiplerini dinleyelim:

Çünkü Amerika toprakları tehlikeye düşmüş, ekilecek, biçilecek halden çıkmıştır.

Bu yüzden Amerikanın millî kongresi geçenlerde Amerika toprağını kurtarmak üzere çareler düşünmeğe mecbur olmuştur.

Amerika toprakları kutuptan üstüvâ hattına kadar uzanır. İki tarafında da birer Okyanus vardır. Memleket ormanlar, nehirler, dağlar, göller ve ovalarla doludur. Bu yerler Amerika keşfedildiği günden beri istismar olunuyor, fakat bunun sonu artık gelmiştir.

Amerika topraklarının bütün özünü kaybederek kısırlaşacağı tarih yaklaşıyor.

Geçen yıl Amerikada toz fırtınaları koptu, ve 300,000 murabba mil genişliğindeki araziye kasıp kavurdu, e kilen yerlerin çoğunu mahvetti. Bunun sebebi, Amerika ormanlarının mahvedilmesidir.

Ormanlar toprakları iki şekilde muhafaza eder. Birincisi yağmur yağmasını temin ederek, ikincisi çöllerden tozları ve kumları kaldı-

arak rüzgârları kırarak. Rüzgârlar, sulardan fazla, kuru toprakları esindirir. Orman rüzgârların savletini kırarak toprak aşınmasına mani olur. Bu yüzden, ormanları imha edilen her yer evvelâ kuraklığa uğrar, sonra çöl olur. Mongolstanda, Suriyede, Mısırda bir çok şehirlerin toprak altında gömülü kalmalarının sebebi budur.

Amerikada bu düşman faaliyetinde bulunduktan başka ona aynı derecede yardım eden bir başka düşman daha vardır. O da toprağı istismar eden insandır.

Toprak işlenince, ot kökleriyle yere bağlı olan kısmı altüst olur. Bu da rüzgârların toprakları alıp götürmesine yardım eder. Rüzgâr toprakları böyle taşıya taşıya günün birinde toprak ortadan kalkar ve altındaki kumlar sırtır.

Gerçi tabiat çöllere ot tohumlarını götürerek ve çölleri toprakla örterek harap ettiği bir yer mukabilinde diğer bir yeri ihya ediyor ve bu suretle müvazeneyi muhafaza etmiş oluyor. Fakat tabiatın bu hareketi çok ağırdır ve binlerce yıl içinde tamam olur. İnsan ise sabırsızdır. Bekliyemez.

Amerikada özlü toprak tabakası bir çok geniş sahalarda mahvolmuştur. Gerek ratıp, gerek kuru yerlerde tatbik edilen ziraat usulü, toprağı günden güne mahvetmiş, onu ancak asırlarca sonra istifade edilecek bir hale getirmiştir. Anlaşı-

dığına göre bu asrın sonunda Amerikada ancak 150 milyon dönümlük özlü toprak kalacaktır.

Amerikalıların bu vaziyet karşısında sessiz ve hareketsiz durmayacakları muhakkaktır. Nitekim Amerika kongresi tedbir düşünmek lüzumunu hissetmiş ve Amerika halkı âkibetin çok feci olacağını anlayarak vaziyet almağa başlamıştır.

Yapılacak iş memleketi yeniden ormanlaştırmak ve hesapsız ziraatten vazgeçmektir. Fakat bir taraftan da kumlar, özlü toprak sahalarına istilâya devam ediyor ve Amerika ekilebilecek topraklarını, müthiş bir süratle kaybediyor. Bu yüzden Amerikanın Şark vilâyetleri büyük bir sıkıntı içindedir.

Hakikatte, Amerika, Avrupa gibi, daima sulak olan bir yurd değildir. Daha fazla şimalî Afrika ile Orta Asyaya benzer. Bunların ucunda da çöller, medeniyetin başını yemek için bekleyen kurtlara benzeyen çöller vardır.

(Çin), Amerika için nazarı dik kate alınması lâzım gelen bir örnektir.

Bir zamanlar, Türkistandan Sarı denize kadar uzanan bu saha özlü ve kuvvetli bir toprak tabakasıyla kaplı olduğu halde rüzgârlar bu toprakları mahvetmiştir.

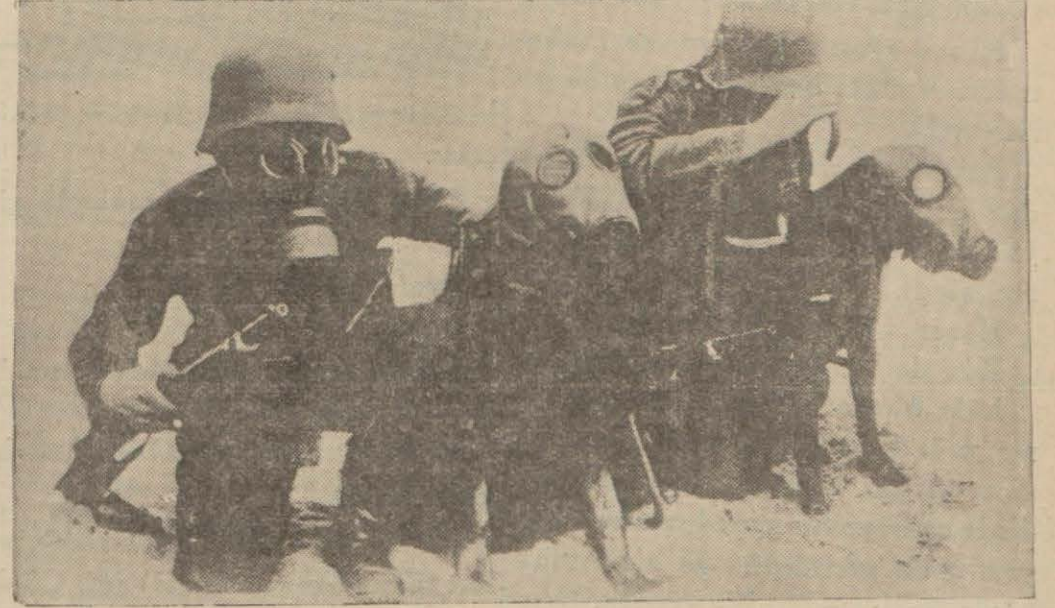
Amerikada toprak itibarıyla en zengin saha Missisippi taraflarıdır.

Amerikalılar bunu da kaybederlerse başka kurtuluş çarsı bulamazlar.»

Askerlik Bahisleri:

Harp Köpekleri

Anadolumuzun iri, güçlü, kuvvetli çoban köpeklerini biz de bu iş için yetiştirmeliyiz

Avrupa ordularındaki harp köpekleri bir manevra esnasında askerlerle beraber

Köpeğin bizde hiç bir kıymeti yoktur. Kuduz gibi amansız illetinden ve pisliğinden dolayı bu hayvana yaşamak hakkını vermeyiz. Sık sık öldürür ve kökünü kurutmağa çalışırız. Halbuki Avrupalılar bu hayvandan büyük istifadeler temin ederler. Umumî harpte muhtelif devletler ordu için on binlerce köpek kullanmışlardır. Gene bir çok Avrupa ordularında burun ve kulak hassasiyeti, çevikliği, ölüm karşısında bile disiplin haricine çıkmaması yüzünden bu hayvana bugün bile büyük bir yer ayrılmıştır.

Köpek ilk insanlar devrindenberi faydalı olan bir hayvandır. Bir çok devirlerde orduların karakol, posta, yaralı aramak, esir götürmek gibi işlerinde kullanılmış, bilhassa Avrupadaki koloni teşkilâtında, baskın, arama, bekleme gibi vazifeler görmüştür.

Bugün bilhassa Fransız ve Alman ordularında harp köpeklerinin idman ve terbiyelerine harıl harıl uğraşılıyor, bunların, manevralarda yaptıkları ve yapacakları işler ehemmiyetle takip ediliyor. Harp meydanında öyle anlar olur ki; telefon, telgraf, posta, el-kol işaretleri istenildiği zaman istenilen yerde işe yaramaz. Ya bulunulan yer kol-flâma işaretine uygun olmaz, yahut ta posta bulunmaz, ya lın kayalık olduğu için gidilemez, yahut ta mermi ve uçakların bombalarile telgraf ve telefon hatları param parça edilmiştir. Bu gibi yerlerde bugünkü modern orduların elinde bir tek vasıta vardır: Harp Köpeği.

Şüphe yok ki her köpek ordu işini göremez. Orduda hizmet görece bir köpekten koku almak, işitmek kapasiteleri son derece ilerlemiş olmalı, terbiyeyi çabuk kavramak kabiliyetinde bulunmalı, öğrendiğini unutmamalı, nihayet çok çevik ve dayanıklı olmalıdır. Harp noktasından aranılan bütün bu karakterleri de tabiat az çok her köpeğe vermiştir. Fakat çoban köpekleri insanı hayretlere düşürecek derecede yüksek bir akıl ve kuvvetli bir disiplin sevgisi ile diğer bütün köpek ırklarından ayırır. Zaten kolonilerde polis organı olarak ve büyük harbin

başından sonuna kadar kullanılanlar da hep çoban köpekleri olmuştur. Avrupa ordularının kullandıkları bu köpekleri birbirile ölçmek lâzım gelirse; en akıllı, en çevik, disipline en çabukça uyanı Belçikalıların ellerindeki ırklardır.

Bize gelince; Anadolumuzun iri, güçlü, kuvvetli çoban köpekleri aynı soydan gelmiş olmakla bu işi bir şartla pek iyi başarabilirler. Beklenen her şeyi görebilmeleri için; her şeyden önce yabancı kan katılarak kulaklarını dikmeli, yani işitme kuvvetini arttırmalı, sonra da sıkı bir seleksyonla terbiyelerine başlamalıdır. Bugünkü ağır, heybetli yürüyüşleri, vahşi bakışları ortadan kaybolsun ve yerine çevik, uyanık, ve alacağı emri sahibinin dudağından çıkmadan gözlerinde arayan, her dileğimize kolayca uyan bir ırk doğsun. Bu, şüphesiz birdenbire ele geçirilemez. Çok sağlam, metodik ve sabırlı bir çalışma ister. Bu iş sadece bir lüks olsaydı büyük harpte Avrupa orduları on binlerce köpeği beslemez, en ince işleri bu hayvanlara vermezlerdi. İstifade edilmemiş olsaydı harpten sonra bir kenara bırakılır, unutulurdu. Halbuki bugünkü Avrupa orduları harpten sonra bu işe daha fazla sarılmış ve köpeğin göreceği işleri talimatnameler çıkararak çok sıkı bir nizam altına almışlardır, halk elinde bulunan orduya elverişli köpekler şimdiden «yedek harp köpekleri» defterine geçirilmiştir

Dr. Hş. Eker

Fransa Harp ve Sıhhiye köpekleri Merkez cemiyeti azasından

Yeni Neşriyat

La Turquie Kamâlîste — Matbuat umum müdürlüğünün çıkardığı bu Fransızca mecmuanın 10 uncu sayısı çok güzel bir kapak içinde ve memleketi dair bir çok yazılar ve temiz resimlerle çıkmıştır.

Varlık — Bu edebiyat ve sanat mecmuasının 64 üncü sayısı tanınmış yazarların şiir, hikâye ve makaleleriyle çıkmıştır.

Halkevi — Eskişehir Halkevi tarafından ayda bir çıkarılan bu halkçılık mecmuasının 33 üncü sayısı çıkmıştır.

Hayatta Gördüklerimiz

Balıkçının mantığı

Hâkim sordu:

— Nedir anlat?

— Ne anlatayım be beyim?. Hiç bir suçum yok. Bir iftiradır geldi başıma.

— Her neyse anlat.

— Ben balıkçı reisiyim. «8» senedir bu işi yaparım. Herkes beni tanıır. Geçende gönderdiğim balıkları gûya dinamitle avlamışım. Yalandır.

— Balıkların dinamitle avlandığına dair rapor vardı. Okundu. Bu şekilde avlanan balıklar taze oldukları halde «2 - 3» günlükmiş gibi yumuşak ve kulaklarının içi penbe olmuştur.

Bunlardan «4» tanesinin karnını yararak üzerlerinde yapılan araştırmada daha denizdeyken sekete kalpten öldükleri anlaşılmış...

— Buna ne dersin?.

Suçlu omuzlarını kaldırdı:

— Ne diyeyim, be beyim?. Yalandır, dinamitle balık tutmayız.

— Amma balıklar sekete kalpten ölmüşlermiş?.

— O da iş mi paşam?. Bu derdden hergün insanlar yuvarlanıp gidiyorlar. Balıklar ölmüşlerse ne yapalım?

Muazzez FAİK

Matbuat umum müdürlüğünün hazırladığı fotoğraf sergisi

Malatya yolunda bahar

Matbuat Genel Direktörlüğü, yurdu her bakımdan içeride ve dışarıda tanıttirmek için: «Türkiye tarih, gü-

zelli ve iş memleketi» adlı bir sergi ile faaliyete geçmiştir. Yukarıdaki resim genel direktörlüğün çektiği

resimlerden biridir. Bize, bir çoklarıımızın tanımadığı memleketin güzel bir köşesini göstermektedir.

Akdeniz incisi

Yazan : Kadircan Kafli 2 / 936

Köşedeki sedirde, bir kenara büzülmüş sahiden bir genç kız vardı

Hasan ağanın kamarasına bu kamaranın diğer bir kapısından da giriliyordu.

Başından vezir kavuğunu, sırtından da samur kürkü çıkardı. Kâhyasının kavuk ve cübbelerinden birini giydi.

Hasan ağa ona kapıyı açtı.

İkisi de bitişik kamaraya girdiler.

Lâla Mustafa Paşa titrek bir vezir yağı kandilile aydınlanan kamaraya göz gezdirdi. Köşedeki sedirde sahiden bir genç kız vardı. Paşayı o da görmüştü ve birdenbire böyle beklemediği bir yerden, tanımadığı birisinin çıkması onu ürkütmüş olacaktı.

Hasan ağa ona yürüdü:

— Kızım, çekinme... Vezir Paşanın kâhyasıdır. Senin dediklerini ona anlattım. Dilediğini yapacak olan odur. Yüzünü aç ta görsün... Dördüncü dinlemek istiyor.

Dedi.

İncinin Acıklı Hikâyesi

Fakat İnci yüzünü hemen açmıyordu.

Bununla beraber onun elleri, gözleri, kaşları, alını ve tek tük görünen kumral saçları bile güzelliği hakkında bir fikir veriyordu.

Lâla Mustafa Paşa kendi kendine şöyle düşündü:

— Bizim marsığın sanırım ki hakkı var. Görünüşe bakılırsa...

Şimdi genç kızın boyunu bosunu gözden geçiriyordu.

Ona yaklaştı ve tatlı bir sesle:

— Kızım, aç yüzünü de büsbütün göreyim, senin baban yerindeyim. Hem, başından geçenleri de kendi ağzından dinlemek isterim.

Dedi.

Genç kız yüzünü büsbütün açmamakta ısrar ediyordu.

Yalnız, heyecanlı bir sesle yalvara yalvara kendi hikâyesini kısaca anlattı. O, kendisinin bir önce Durmuş reise götürülmesini istiyordu. Halbuki o zamana kadar Durmuş reisin Rodosa geldiğine dair bir haber de alınmamıştı. Zaten henüz bir sancak beyi filân da olmadığı için Paşanın gözüne ve kulağına lâyık olduğu kadar kuvvetle çarpacak derecede tanınmış değildi.

Uslu Ol!..

Lâla Mustafa Paşa onu biraz daha açmak ve konuşmasını da dinlemek için böyle söylemişti. Lâkin genç kızın hâlâ yüzünü açmamasına bayağı canı sıkılmıştı. Elini uzattı:

— İndir örtüyü, kızım. Rahat konuşamıyorsun. Sözlerin iyi anlaşılıyor, dedi.

Kendi elile örtüyü indirmek istedi.

Lâkin genç kız bir adım geri çekildi:

— Bana dokunmayın, beni Durmuş reise gönderin!..

Diye sert bir sesle söyledi.

Lâla Mustafanın kaşları birdenbire çatıldı:

— Uslu ol... Yoksa!..

Diye homurdanır gibi söylendi.

— Bana ilişmeyin... Şimdi bağırırım. Vezir paşaya söylerim sizi... Sizin yaptığınızı bilmiş olsa!..

Lâla Mustafa gülümsedi. Aynı zamanda genç kızın üstüne doğru yürüyerek birdenbire onun yüzünde-

ki örtüyü çekti. Saçları da meydana çıktı.

Lâla Mustafa şimdi sevinçle gülümsüdü.

Akdeniz İncisi

Çünkü genç kız sahiden ve umduğundan çok daha güzeldi.

O da bu kadar güzel bir kıza hiç görmemişti.

Bu sahiden bir (Dürrü Naz), yahut bir (Akdeniz İncisi) idi. Çünkü onu Akdenizde bulmuştu. Öz türkçe ad koymak moda olsaydı Lâla Mustafa Paşa her halde bundan başkasını kabul etmezdi.

Genç kızın başının ve yüzünün açıklığı bir saniye bile sürmemişti.

O da ileriye atılmış ve Lâla Mustafa Paşanın elindeki örtüyü kapı almak istemişti. Lâkin çabuk davranamamıştı.

Vezir Paşa şimdi alaylı alaylı gülümsüyordu.

— Ne yapsan elimdesin!

Demek istiyordu.

Hasan ağa bir kenara sinmiş, ellerini uğuşturuyordu. Hem sevin-diği, hem de korktuğu anlaşılıyor.

Çünkü vezirin, kendisine çirkin kız verilmesi kadar böyle hırçın ve sinirli kızların verilmesine de kızdığını biliyordu.

Genç kız bu sefer:

— Ver örtümü?

Diye Lâla Mustafa Paşaya saldırdı:

— Sizi vezire şikâyet edeceğim. Bu yaptığınızı ancak kâfirler...

Vezirin Yüzünde Patlayan Tokat

Lâla Mustafa Paşa bu hırçın kızın kendisine yaklaşmasına engel olmamıştı. Yaklaşınca da onu kollarından tutmak istemişti.

Lâkin o anda nasıl oldu da bu kız yer yarılıp içine yuvarlanmadı?..

— Şırrak!..

Bir tokat...

Lâla Mustafa Paşanın yanağında bir tokat şaklamış?..

Minimini, fildişinden değil de, ışıktan örülmüş kadar güzel ve sevimli ellerin attığı bir tokat...

Lâla Mustafa Paşanın gözleri döndü.

Örtü elinden düştü.

Yüzünü avuçladı.

Bir tokat ha!..

Hem de bir kızdan...

Bir kızdan bir vezir tokat yesin?

O vezir ki yüzlerce geminin, binlerce insanın hayatını bir tek işaretle uzatır veya kısaltır, yahut yok edebilirdi.

Lâkin genç kız şimdi bile güzeldi. Örtüyü alarak başına örtüşü, gözlerinden başka yüzünün her tarafını kapayışı, sonra çekine çekine gerileyişi de birer güzellik taşıyordu.

Hasan ağa o dakikada Lâla Mustafa Paşanın ellerini birbirine vurarak:

— Cellât!..

Diye bağıracağını ve bu kıza boğdurarak bir çuvala koyduracağını, sonra çuvala da bir taş parçası bağlayarak denize atacağını sanmıştı.

(Arkası var)

RADYO

Bu Akşamki Program

İSTANBUL

17: Üniversitelerden nakil. İnkılâp dersi. Recep Peker tarafından. 18: Muhtelif plâklar. 19: Haberler. 19.15: Vokal musiki (plâk). 20: Muhtelif sololar (plâk). 20.30: Stüdyo orkestraları. 21.30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

BÜKREŞ

12.30-15.10: Plâk ve haberler, 18.15: Radyo orkestrası, 20.15: Plâk (Aşk şarkıları), 21.10: Konferans, 21.30: Viyana müziği, 22.05: Rumen şarkıları, 22.45: Oda müziği, 23.20: Diniko orkestrası.

BUDAPEŞTE

18: Çingene müziği, 19: Sözler, 19.30: Piyano - şarkı, 20: Konferans, 20.40: Ernest Dohnanyi idaresinde Budapeşte filharmonisi (Brahms, Mozart, Reka). 22.05 Plâk, 24.25: Cazbant.

VARŞOVA

16.30: Hafif müzik, 17.15: Senfonik konser, (plâk), 18.20: Sopran sesle duo konseri, 19: Salon triyo konseri, 19.30: Mektep korusu, 19.40: Muhtelif, 21.30:

MOSKOVA

18.30: Dinleyicilerin istedikleri konser, 19.15: Amatör amele için konser, 23.05:

BERLİN

17: Hafif müzik, 19: Muhtelif orkestralar tarafından karışık konser, 20.45: Aktüalite, 21.10: Ev müziği, 23: Haberler, 23.30: Gece müziği.

VIYANA

18.10: Plâk, 19: Sözler, 20: Haberler, 20.10: Kadın saati, 20.20: Seyahat hatıraları, 21: Kuartet konseri, 22: Bernhard Paumvartner'in idaresinde senfonik konser, 23: Haberler, 23.10: Holzer radyo orkestrası, 24.15: Hafif müzik.

PRAG

17.10: Hafif müzik, 18: Muhtelif, 18.40: Şarkılar, 19.10: Almanca neşriyat, 19.25: Piyano parçaları, 19.45: Muhtelif, 21:

3 Mart Salı

İSTANBUL

18: Opera (plâk), 19: Haberler, 19.15: Muhtelif plâklar, 20: Triyo (stüdyo sanatkarları tarafından) hafif parçalar, 20.30: Stüdyo orkestraları, 21.30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Bir Doktorun

Günlük Notlarından (*)

Verem teşhisinde;

Rontgen muayenesinin Kıymet ve ehemmiyeti

Yirmi iki yaşında bir mektep talebesi sağ taraf kaburga kemikleri altında bir kaç gece evvel ansızın gelen ve nefes alırken yerinden çığıri koparılacak gibi duyduğu şiddetli ağrılarından şikâyet etti.

Belden yukarı kısmındaki elbiselerini soydurdu. Ve muayeneye başladım. Sağ omuzdan itibaren kaideye doğru omuz kemiğinin alt boşluğu içeriye doğru çökmüştü. Sola nazaran bu fark (ralli) derhal nazarı dikkatimi celbetti. Çiğerlerini dinledim. Hali tabiiye nazaran bir değişiklik vardı. Röntgen muayenesinde:

Sağ zervede köprücük kemiği altında on kurşuk cesametinde bir (kaderni) boşluk mevcuttu. Kaidede tekemmüş lekeleri görünüyordu. Eski bir zatil - cenep geçirdiği anlaşılın bu gençte balgam muayenesi de (basil dokoh) müsbet görüldü. Hastayı Erenköy Hilâli - ahmer sanatoryumuna yatırdık. Pnömotoraks yapıldı. Fiyevriler düşmeğe, balgam azalmağa ve hastanın umumi halinde bariz bir salâh görünmeğe başladı.

Karilerime en mühim tavsiyem olsun: Bünyede zafiyet, omuz ve arkada ağrı ve umumi zaaf ve kesiklik olduğu zamanlarda, bazan da devamlı bronşit vak'alarında mutlak muayene olurken röntgen muayenesini de ihmal etmeyiniz. Vaktinde yapılacak tedavi hayatınızı kurtarabilir.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıstırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Kros Kantri şampiyonasının dördüncü müsabakası için hazırlık yapıyor

Dün ikinci küme maçlarında Kasımpaşa Feneryılmazı Altınordu Doğansporu yendi, Karagümrükle Beylerbeyi berabere kaldılar

İstanbul Kros Kantri şampiyonasının dördüncü müsabakası gelecek hafta Heybeli adada yapılacaktır.

Bu güne kadar yapılan üç müsabakada dikkate şayan bir alâka gösteren atletlerimiz, sonu yaklaşan bu kır koşularına daha olgun ve daha yakın bir alâka ile bağlanmış bulunmaktadırlar.

Son yapılan Veliefendideki müsabakada büyük bir müşkülât içinde yarışmağa mecbur kalan atletler, gelecek hafta Heybeli adada daha büyük bir güçlük içinde müsabaka yapmak zorunda kalacaklardır.

Senelerden beri Şişli ile Hürriyeti ebediye yolu üzerinde ezberlenmiş bir sahada koşu koşu tanıdıkları yolun bütün müşkülâtını ortadan kaldırmış olan atletlerimiz Heybeli ada yolunda hayli çekişecekler ve belki de hayatlarının en unutulmaz bir yarışını yapmış olacaklardır.

Daha bidayette yokuş çıkmakla başlayacak olan müsabaka bir müddet böyle devam edecek, iki bin metrelik bir yoldan sonra da mühim bir yamaç tırmanmak suretile uzun müddet sürüp gidecektir.

Dere, hendek ve bayırın envanı bir arada toplamış olan Heybeli koşusu her çeşit müşkülâtle tam bir Kros Kantri olacaktır. Bu çetin yol nihayetinde müsabakayı kazanan da mevsimin en parlak yarışlarından birinin galibi ilân edilecektir.

Ömer Besim

Galatasaraylıların toplantısı

Galatasaray klübü dün klüp merkezinde senelik kongresi için bir toplantı yapmıştır.

Nizamname üzerinde yapılan bir çok tadilatın henüz ikmal edilmiş olmaması üzerine toplantı 14

Mart Cumartesi gününe bırakılmıştır. Spor ve idare işlerine dair yapılmakta olan nizamname tadilatı üzerinde uzun ve faydalı münakaşalardan sonra toplantıya nihayet verilmmiştir.

Klüp idaresiyle, spor işleri ayarılacak, kara ve deniz umumi kaptanları spor işlerini re'sen idare edeceklerdir.

İkinci Küme Maçları

İstanbul lik şampiyonası ikinci küme maçlarına dün Taksim ve Şeref stadyomunda devam edilmiştir. Şeref stadında oynayan Altınordu, Doğanspor, ikinci küme maçlarının ilk devresi 1 - 1 nihayetlenmiştir.

Bütün maç esnasında daha güzel oynamış olan Doğanspor ikinci devrede bir gol daha yemiş ve oyunu 2 - 1 Altınordu takımı kazanmıştır.

Karagümrükle Beylerbeyi Berabere Kaldılar.

Şeref stadyomunda yapılan ikinci küme lik maçlarından Karagümrük, Beylerbeyi arasındaki müsabaka da sıfır sıfıra bitmiştir.

Karagümrük takımı müsabakada daha hâkim bir oyun göstermiştir.

Kasımpaşa Feneryılmazı Yendi

Taksim stadyomunda yapılan ikinci küme lik maçlarından Feneryılmaz - Kasımpaşa arasındaki müsabaka çok hararetle olmuştur.

Nisbeten daha hâkim bir oyun gösteren Kasımpaşa yaptığı bir golla maçı 1 - 0 kazanmıştır.

Almanlar İspanyolları Yendiler

Almanya - İspanya millî takımları Barslon'da karşılaşmışlardır. Alman takımı bu maçı 2 - 1 kazanmıştır.

Eski Fransız Başbakanı Lavaldan Beklemediğimiz Bir Münasebetsizlik

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

— On veut faire de moi une tete de Turc, on s'est trompé de nationalité je ne suis pas Turc. Je suis Auvergnat!

★

Fransız panayır yerlerinde çocukları eğlendirmek için kullanılan bir kuvvet ölçüsü vardır. Tıpkı bir insan başı şeklindedir. Bu başa yumruk vurulur. Başın kenarında bir ibre vardır. Bu ibre indirilen darbenin şiddetine göre bir rakam kaydeder. İbreyi en son rakama kadar çıkarabilene de mükâfat verilir. İşte «Türk kafası» bu âlete verilen isimdir.

Bu mütemadiyen yumruk yiyen tahta kafa bir vakitler Fransızların Türkleri inatçı, hakikati kabul etmez diye tanınmış olmalarının bir neticesi olarak bu adı almıştır.

★

Eski Fransız baş vekilini, her Türkü inciteceğine şüphe olmıyan bu tabiri, kasten, vereceği neticeyi tahmin ederek kullanmış olmakla itham edecek değiliz. Fransız diline nasılsa girmiş bir tabirdir, ve öylece eski başbakanın diline gelivermiştir. Fakat Laval bu tabirin sonunda:

— Ben Türk değilim, Auvergnat'yım demek suretiyle hatasının ağırlık derecesini bir kat daha arttırmış, ikincil kabili müdafaa tarafını bırakmamıştır.

★

Fransız diline bir Türk düşmanının işgüzarlığıyla girmiş olan bu münasebetsiz tabir üzerinde bugün durmaya lüzum görmüyoruz. Tarih Türkü bir zaman kafasına mütemadiyen yumruk vurulan bir adam diye tanımamış, bilâkis kendisine hürmet ettiren ve kuvvetinin derecesini anlatıran bir kahraman olarak görmüştür.

Bu itibarla tokat yiyen oyuncak Türk kafası ismini veren zihniyet - eğer hâlâ mevcutsa - kendi cehalat ve garazkârlığının hicabı ile başbaşa bırakmak lâzımdır. Bizim gücümüzün giden şey vaktiyle bize Türk dostu olduğuna söylemiş olan Lavaldan şimdiki en kara görüşlü bir düşman gibi konuşmasıdır.

Koca bir milletin sempatisini bir nükteye satmaya kalkışan diplomat bir Fransız diplomati olmamalıdır.

Piyer Lavaldan düştüğü hatayı tahmin etmesini bekliyor ve bunu umduğumuz için şimdilik bu kadarla iktifa ediyoruz.

TÜRKLER ROMA KAPILARINDA

Yazan: Gerhart Ellert

- 108 - 2/3/1936

Çeviren: Arif Cemil

İki yüz kol; iki yüz meş'ale sallıyor ve: Attilâ, diye bağışıyorlardı

Meş'aleleri kılıçlara bağlayınız ve kılıçları da yere saplayınız! Hol'un kapısından ta Attilâ'nın oturduğu yere kadar. Biz iki yüz Hünüz. Kral şerefine iki yüz meş'ale yanmalıdır.

Bütün ordu içinden kendisine refakat etmek için yalnız bizi seçip almadı mı?

— «Attilâ!.. Attilâ!..»

Susunuz! Susunuz! Kral geliyor! Meş'aleleri yakınız! Geliyor mu? Hayır, gelen o değil. Fakat nerede ise gelir!..

Birdenbire çıkan fırtına kapıyı ardına kadar açtı. İyi ya! Rüzgâr meş'aleleri daha ziyade alevlendirir.

Fakat rüzgâr kapıyı niye kapadı.

Hayır rüzgâr kapamadı!.. Çünkü işte kral geldi! Attilâ! Attilâ!

Kral Güldü, Kral Güldü!

Kral eşigin önünde durdu. Duvarlarda yanan meş'aleleri, kılıçların uçunda yanan iki yüz meş'aleyi gördü gülümsedi.

Farkına varmadınız mı? Farkına varmadınız mı? Kral güldü. Bir tepinme, bir bağışıma... (Attilâ! Attilâ!) Muharipler bıçaklarla şarap bardaklarına vurarak:

«Attilâ! İsmi göklere kadar duyurdular.

Kral elini kaldırır kaldırmaz, herkes sustu! Attilâ yanan meş'alelerin önünden geçti. Arkasına mavi ipekli ve kıymetli kürklerle süslü bir elbise giymişti. Onu o zamana kadar hiç bir kimse bu kadar süslü görmemişlerdi. Yalnız bazıları, kralın yabancı elçileri bu kıyafette kabul ettiğini bildiklerini fısıldıyarak arkadaşlarına söylüyorlardı.

Kralın arkasından Oneges geldi. Yunanlı'nın benzi neden bu kadar uçtu?

Kral, ocağın yanındaki yerine oturdu; otururken ipekli kumaşın hissedildiği duyuldu. Hol o kadar derin bir sükûnet içinde idi ki o hissetti her taraftan işitildi. Yalnız meş'aleler çıtırdıyordu.

Attilâ, Attilâ!

Kral şarap kadehini kaldırdı:

— «Şimal seferini hatırlıyorum.»

O seferde kralla beraber bulundular.

— «Attilâ! Attilâ!..» diye bağırdılar.

— «Margüsü hatırlıyorum!»

— «Attilâ!..»

— «Naissa ve Singidonum da...»

— «Attilâ! Attilâ!»

Kral yavaşça:

— «Katalaunumu hatırlıyorum!..»

dedi. Evvelâ herkes sustu; fakat sonra kralın oturduğu yere doğru koştu, ellerini, ayaklarını tuttu.

— «Attilâ! Attilâ!»

Kral buna müsaade etti. Ancak bir kaç dakika sonra onlara geri gitmelerini işaret etti.

Daima elinde tuttuğu bardağı ağzına götürerek bir yudum içti.

Balıklar, kızartmalar getirildi. Şarap getirildi. Kral bir lokma bile almamıştı. Önüne bakarak düşünceye daldı.

Kral bir aralık ihtiyar bir Hünüz yanına çağırarak izi altında ve yanağında görülen yarayı nerede aldığını sordu. İhtiyar cevap verdi:

— «Metiste.. Bir Burgonyalı'nın kılıcı ile!»

Ya, öyle mi? Bir Burgonyalı kılıcı! Gece yarısından bir saat evvel kalktı. Hünler de hemen yerlerinden fırladılar. Yere dikili olan kılıçları çekip çıkardılar, meş'aleleri ellerine aldılar.

Kral işaret etti. Hayır, hayır, kimse refakatine hacet yok!..

Elveda Oneges!..

Dudakları pembeyaz olan Oneges:

— «Ben de gelmiyeyim mi?» diye sordu.

— «Sen de gelme.. Elveda Oneges.»

— «Elini vermez misin, Tanyü?»

Kral:

— «Niçin?» diye sordu, fakat gene elini Yunanlıya uzattı. Bir ölü gibi hareketsiz kalan Attilâ, Onegesin, o ince sarımtırak elini bir kaç saniye sıkmasına tahammül etti.

Attilâ ondan sonra merdivenlere doğru yürüdü. Kapının önünde bir an tereddüt etti. Elbisesinin kolu kapı mandalına takıldı, kolunu mandaldan kurtardı, arkasına baktı. İki yüz kol iki yüz meş'ale sallıyor, iki yüz ağızdan:

«Attilâ! Attilâ!..» nidası çıkıyordu.

Kral düşündü:

«Hünler, sizleri kim idare edecek? Yarın kimin ismini çağıracağız? Ellek ve Dengezik? Genç İrnak? Hangisi? Bizim Allahlarımız yok. Bizim kadınlarımız yok!..»

Ben Aetiüse inanmalıydım. Aetiüs te ihtiyarladı; o da ölecek. Aetiüs te gayesine erişemedi..»

Kral kapıyı açtı ve arkasından kapadı.

— «Attilâ! Attilâ!»

Sesler artık kapının arkasından boğuk çıkıyordu.

(Arkası var)

TARİHTEN FIKRALAR

Tehlikeli cevap!

Izmirde Hizmet gazetesini çıkaran «Cin» namile maruf Ahmet Celâdet, o gazetede çalışan Hüseyin Rifat, Abdülhalim Memduh, Şemsi, Güzel Hasan Beylerle o sıralarda vali bulunan eski sadrazam Kâmil paşanın damadı doktor Faik paşa toplanıp görüşürler, Beziği çok seven Ahmet Celâdet Beyin teşvikiyle ekseriya askeri kırataneye gidip bezik oynarlardı. «Baba» namile andıkları meşhur şair Eşref te kaymakam bulunduğu Kırkağaçtan İzmirde geldikçe bu heyte ilthak ederdi.

Eşref yine bir gün ansızın çıkageldi. Meclisi teşkil eden bu zevat şairi büyük bir hürmetle karşıladılar. Eşref Abdülhalim Memduh Beyin yanındaki boş sandalyeye oturdu.

Bezik oyunu kızıştığı bir sırada Faik paşa, şairin işitmiyeceği bir sesle, Abdülhalim Memduha dedi ki: «Memduh, babayı kızdıracağım. Sulhan Hamitten bahsile bu hafta bir çocuğu olduğunu söyleyeceğim. Bununla da Sultan Hamit ihtiyar ve yaşlı olduğu cihetle doğan çocuğun ya aklı ve yahut bahçıvan mahsulü olduğunu anlatmak isteyeceğim.»

Abdülhalim Memduh Bey şu cevabı verdi: «Yapmazsan eyi olur, herhalde ters bir cevap alırsın.»

Fikrinde musır olan paşa Abdülhalim Memduhun nasihatini dinlemedi. Bunu dokunaklı bir surette Eşrefe söyledi.

Şair; düşünmeden mukabele etti: «Paşa ne demek istediğini anlıyorum. Fakat haksızım. Çünkü iki ay evvel de kayın peder paşanın bir çocuğu olmuştur.»

Herkes güldü.

Eşrefin bütün neş'esinin üzerinde olduğunu gören Faik paşa: «Hem doğan çocuk erkekmiş, adını «Ertuğrul» koymuş deyince Eşref: «Eyvah biz bu kârataları yüzdük, işi kuyruğuna getirdik zannediyorduk. Desen e felâket yeni başlayacak!» cevabıyla mukabele etti.

Eşrefin bu ağır ve tehlikeli cevabı Faik paşayı korkuttu. Sükût mecbur etti. Hiç bir şeyden pervası olmayan Eşreften başka diğer zevat ta susmuşlar, sözü sıhat ve afiyet istisarı meccerasına dökmek suretiyle bahsi külemişti.

Mehmet Zeki

Kızılcahamamda

Bir adam öfke yüzünden az daha bir köyü yakacaktı

Kızılcahamam (Özel) — Çeltikçi nahiyesine bağlı Başveren köyünün Abacılar mahallesinden Kahraman oğlu Cemil'in samanlığından gece saat 14 de ateş çıkmış, henüz o sırada evlerine gitmeyip köy konuğunda görüşmekte olan Osman oğlu Hüseyin, Durmuş oğlu diğer Hüseyin ve Halil oğlu Ali tarafından görülerek derhal söndürülmüş ve köy büyük bir tehlikeden kurtarılmıştır. Fakat köylüler Tahir oğlu Mehmet isminde birisinin yangın yerinden kaçıp uzaklaştığını görmüşlerdir.

Sabahleyin köyde yapılan tahkikat neticesinde samanlığın biraz ötesinde boşaltılmış bir gaz yağı şişesi ile paçavralar bulunmuştur.

Mehmedin köyü yangın yerine yarım saat mesafeden fazla olduğu halde o gece geç vakit ve yangın esnasında orada görülmesi ve Mehmedin evvelce samanlık sahibi Cemil'in bal-dızını istediği halde vermediklerinden aralarında dargınlık hasıl olduğu için intikam almak kastıyla bu samanlığa kundak koyarak ateşlediği anlaşılmış ve kendisi derdest edilerek adliyeye verilmiştir.

Zilede bir yangın

Zile, 29 (A.A.) — Çay mahallesinde bir evde yangın çıkmış ve ev tamamen, yanındakiler de kısmen yanmıştır. Yanan evin içinde bir kadın ile bir çocuk zorlukla kurtarılmıştır.

Bir tayin

Erzurum kültür direktörü Mustafa Reşit üçüncü umum müfettişlik kültür müşavirliğine tayin edilmiştir.

HİKÂYE

Fransızcadan

Kadın sevgisi

Üniversite tatil olmuştu. Evime dönüyordum. Kompartımda bir İsveçli genç kız ile yalnızdık. Parise varmadan evvel P... de bir kaç gün kalmak, ecdadımın eski topraklarını ve eski evimizi ziyaret etmek istedim. Trenden inip de otele gidince onu da orada buldum. Bütün yolculuk esnasında kendisini rahatsız etmemek için konuşmamıştım. Otelin holünde karşıma çıkınca, selâm vermemezlik edemedim. Gülümsedi. P... deki tarihî âsarı tetkik etmek istediğini ve bu sebeple burada bir kaç gün kalacağını anlattı. Çok memnun olmuştum. Şen, kanı sıcak bir kızdı. Trendeki bütün ciddiyetine rağmen burada benimle çabucak arkadaş oluvermiş, kırk yıllık dost gibi yanıma sokulmuştu.

O akşam oteldeki baloda birbirimizden hiç ayrılmadık. Fevkalâde güzel dansediyordu. Gece ne güzeldi. Daraçada yasemin ve manolya çiçeklerinin yaprakları arkasında saatlerce baş başa kaldık.

O akşamı, mehtabın aydınlattığı saçların çevrelediği güzel yüzü hâlâ unutamıyorum. Gönlümde ilk bir hissin kaynadığını hissediyordum. Evet Helegeyi seviyordum. Bu alelade bir yolculuk macerasına benzemiyordu. Kalbimin derinden derine çarptığını hissediyordum. Kendine büyük bir itimad vardı. Sesi ciddileştiği zamanlar insana hürmet telkin ediyordu. O akşam nelerden bahsetmedik, Fransada tahsil ettiğini, Parisi çok sevdiğini, ileride gelip Pariste yerleşmek istediğini anlattı.

Ben de mühendis olduğumu, parlak bir istikbale namzet bulunduğumu dilimin döndüğü kadar izaha çalıştım.

Ertesi sabah gene buluştuk. Ben babamın toprağını unutmuş, onun tarihî eserlerini tetkike koyulmuşum. Bera-ber geziyor, beraber eğleniyor münasebetleri saf bir samimiyeti aşmayan iki arkadaş gibi vakit geçiriyorduk.

Gene böyle uzun uzun geçdimiz, her taşın önünde saatlerce durup Mihî yazıları tetkik ettiğimiz bir günün akşamı, otelin holünde oturuyorduk, gözümüze bir ilân ilişti.

«Yarın otobüs G... e gidecektir. Bu tenezzühe iştirak etmek isteyenler, otelin kâtibine müracaat etsinler.»

Ertesi sabah G... e gitmek üzere otobüse binmiştik. Arabada bir çok boş yerler olduğu halde yanıma sokulmuş, kolumun altına sinmişti. Şüpheye lüzum yoktu. Ona âşıktım.. O da beni seviyordu. Akşama kadar gezdik, kırlarda dolaştık, çiçek topladık. Aynı rüyanın esiri, aynı ihtirasın zebunu idik..

Şimdi artık geri dönüyorduk. Cesaretimi toparladım.

— Helge, dedim, beni seviyor musun?

İçini derin derin çekti, mavi gözlerini kapattı, başını, göğsünün üzerine yerleştirerek uzattı..

— Görüyorsun ya Frans, dedi. Otobüs sür'atle gidiyordu. Bana biraz sokuldu.

— Korkuyor musun? diye sordum..

— Hayır..

— Ya başımıza bir kaza gelirse?..

— Seninle beraber olduktan sonra!..

İçim içime sığmıyordu. Birdenbire otobüs sarsılmağa başladı. Soförün keskin bir küfürü işitildi. Kadınların çığlıklarını duydum. Helegeyi kollarımın arasına aldım. Hızla yokuşu indik, sağa yattık. Bir yerde çarparak durduk. Ben Helegemin üzerine kapanmıştım. Başına bir kaza gelmesin diye düşünürken kendimi kaybettim.

★

Dudaklarımın üzerine konan küçük bir öpücüğün sesiyle kendime geldim, Yatakta yatıyordum. Burnum ve ağzım müstesna yüzüm sargılar içindeydi.

— Frans geçmiş olsun..

— Helge sevinçten ağlıyordu.

— Ne oldu şekerim?

— Müthiş bir kaza atlattık. Dört tane ölü var. Senin bir şeyin yok. Ufak bir kaç yara. Doktor ehemmiyetsiz olduğunu söyledi.

— Ya senin..

— Bana hiç bir şey olmadı. Yalnız çorabım yırtılmış..

— Memnun oldum..

Helge ertesi günü Parise dönmeğe mecburdu. Ailesi kendisini bekliyecekti.

Evinin adresini bıraktı..

— Muhakkak gel.. Frans bekle.. Biliyorsun ki.. Sensiz yaşayamam.. Ayrıldı!..

★

Otelden kazanın vuku bulunduğu günün haftasında ancak zor çıkabildim.. Yüzümde iki büyük yırtık vardı. Kasım yapılmış, çok çirkin olmuşum. Hemen Parise gittim. Kapıyı bir hizmetçi açtı.. Helegeyi görmek istediğimi söyledim. Derhal geldi..

— Ah... Frans ne kadar çirkin olmuşsun..

Sonra birdenbire kızarak ilâve etti:

— Sana minnettarım. Hayatımı kurtardın..

Tuhaf bir hali vardı. Biraz ağırlaşmış ve düşünceli bir tavır almıştı. Ayrılrken tekrar görüşmek istediğini söylemedi bile..

Bir başka gün kendisine evlenmekten bahsettim.

— Evet, dedi. Mecburum, hayatımı kurtardınız..

— Mecburiyet altında evlenmezken lüzum yok, ben seviliyorum zannediyordum. Siz hayatınızı kurtaran çirkin bir adamı sevmek için gayret serfediyorsunuz.. Buna lüzum yok...

Dargın gibi ayrıldık.. Bir hafta sonra şu mektubu aldım:

«Frans sizi seviyordum. Parise döndükten sonra çirkinliğiniz, teğriki hayat etmemize mâni olacak kadar fazlalamaştı. Beni seviyorsanız bu azaba duçar etmemeye çalışınız.. Yüzünüzdeki izler, bana her gün, sizin hayatınızı kurtardım! diye haykracak.. Ben bu kadar minnet altında kalamam.»

Nafia Bakanlığında:

17/Mart/1936 Salı günü saat 15te Ankarada Nafia Bakanlığı Malzeme Eksiltme Komisyonu odasında Seyhan Vilâyetinin Dörtöl kazasındaki Hızırilyas ormanında veya hususî mukaveleli ormanlardan kesilip ana hat üzerinde herhangi bir istasyonda vagon içinde teslim edilmek şartıyla 2700 lira muhammen bedeli olan 450 adet meşe köprü transversinin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Şartname ve teferüatı bedelsiz olarak Bakanlık Malzeme Dairesinden verilecektir.

Muvakkat teminat 202,5 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını 17/Mart/1936 Salı günü saat 14 e kadar Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (476) (1154)

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Değeri	Pey Parası			
Lira K.	Lira K.			
1284 00	96 30	Sirkeci :	Hocapaşa mahallesini şereflî yerinde nöbethane caddesinde 9/11 sayılı mevcut tapu ve Kadastro plânı mucibince 123 metro arsanın tamamı.	136
272 24	20 41	Eyüp :	İslâm bey mahallesinde Kan n sokağında yeni 28 kapısında 15 No. lu evin tamamı.	5781
450 00	33 75	Aksaray:	Eski Molla Kestel yeni Kemal paşa mahallesinin şereflî yerinde eski İmaret yeni genç Türk caddesinde (1) sayılı ve 100 metre arsanın tamamı.	788
327 36	24 42	Mahmutpaşa:	Tarakçılarda Daye hatun mahallesinde Küçük yeni han dördüncü katta 11 sayılı odanın tamamı.	1527

Yukarıda yazılı özlegeler satılmak üzere 15 gün ara ile açık arttırmaya çıkarılmıştır. Üstemesi 13/3/1936 Cuma günü saat on beşte yapılacaktır. İsteklilerin Mahlûlat kalemine gelmeleri. (1080)

Cephelerde vaziyet

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

ma tecrübesi yapacakları) me'inde bir de tahmin vardır. ...

Bütün bunlar, bir türlü erişilemiyen (zafer) hayalinin serabı mahiyetinde şeylerdir.

20 kilometre genişliğindeki arızalı bir sahayı yalnız topçu ateşleriyle kapatmanın imkânsızlığını askerlikten biraz anlayan herkes bilir. Kaldı ki böyle bir kuskacım mevcudiyetini bile biz şüpheli görmekteyiz. Bu itibarla kro-kimize işaret bile etmeğe lüzum görmedik.

Bizim kanaatimize göre yarın ve hattâ belki de bu gece sabaha karşı gelecek telgraflardan Ras Kassa kuvvetlerinin de geri çekilmeğe muvaffak oldukları haberini beklemek doğru olur.

Nitekim Londranın verdiği bir telgrafta Ras Kassa ordusundan bahsedilirken «Habeşler geri çekilme hareketleri esnasında daha şimdiden ağır zayıya uğranmışlardır» deniliyor ki bu cümle Kassa kuvvetlerinin da-hi çekilme imkânını bulduklarını göstermektedir.

Bundan maada, mareşal Badoglio-nun tebliğine atfen, Romadan bildirilen 1/Mart tarihli bir haberde «ikinci Tembien muharebelerinin muvaffakiyetle inkişaf etmekte olduğu» kaydı vardır ki buda, henüz bir çember, ihata filân mevzuu bahsalamıyacağına ve iki gündür koparılan yaygaların propagandanın başka bir şey olmadığını delâlet eden kuvvetli bir işarettir.

Esasen 27/Şubat'ta başlayan bir taarruzun 28 Şubat'ta hemen bir ihata çemberi yaratmasını iddia etmek ve buna inanmak gülünçtür.

Hele bu taarruz Habeş arazisi gibi bin müşkülâtla hareket edilebilen bir sahada olursa...

Nitekim 142 numaralı İtalyan resmi tebliği «Ağır bir mağlûbiyete uğrayan Ras Kassa ordusu infisah (!) halindedir.» demekle Ras Seyyumun mağlûp olmadığını ve (Kassa) ordusunun da imha edilmediği menfî bir tarzda, fakat açıkça ifade etmektedir.

Romadan, Havas ajansı tarafından 1 Mart tarihiyle bildirilen bir haberde de; muharebenin cereyanı tarzı hakkında malûmat verildikten sonra «kat'i netice malûm değilse de Habeşlerin bu muharebeyi kaybettikleri muhakkaktır.» cümlesi vardır ki bu cümle dün İtalyan kaynaklarından gelen diğer haberlerle âdeta alay eder bir mâna taşımaktadır:

Dün (Zafer) den bahsedilir ve Romada bayram yapılırken bugün henüz kat'i neticenin bile belli olmadığını bildirmek başka türlü bir mâna ya delâlet edemez.

Hulâsa hangi taraftan baksak, hangi haberi dinlese çıkın neticeden dün uzun uzadıya izah ettiğimizden başka bir mâna ifade etmez. O da şöylece hulâsa edilebilir:

1 — İkinci Tembien muharebesi İtalyanlara bir (zafer) temin etmemiştir. Hattâ gelen haberler o kadar tereddütlü bir ifade taşıyorlar ki bu taarruzda İtalyanların muvaffak oldukları bile şüphelidir.

2 — İtalyan taarruzu muvaffak olmuş olsa bile Habeş orduları imha edilmemişler; bilâkis geriye çekilmeğe muvaffak olmuşlardır.

3 — Tembien mıntakasındaki Habeş kuvvetlerinin şimal cenahında bulunan Ras İmrunun ise bütün kıl'alarını zinde bir halde elinde bulundurduğu anlaşılmıştır.

Tembiyendeki yeni İtalyan taarruzu muvaffak olmuşsa bu mıntakadaki Habeş orduları için iki ihtimal vardır:

1 — Cenuba doğru geri çekilmek.

2 — Evvelâ garba doğru çekildikten sonra bilahare şimale ve şimali şarkiye doğru tevcih ederek

Tembiyendeki İtalyan ordusunun geri muvasalasını kesmeğe çalışmak (yani ters cephe bir muharebeyi kabul etmek).

Bu iki şıktan birincisini dün muvassalan mütealea etmiştik. İkinci şıka gelince son hafta zarfında İmrunun muvaffakiyetle başardığı akınlar, Habeş ordusuna bu hususta ümit ve cesaret verebilir. Habeşlerin böyle bir teşebbüsü karşısında Tembiyendeki İtalyan ordusu başını alıp cenuba doğru ilerleyemez; çünkü evvelâ gerisinde beliren tehlikeyi ortadan kaldırmağa mecburdur. Binaenaleyh İtalyan ordusunu cenuba inmekten menetmek en müsaid bir hareket olur. Bu hareket her ne kadar Habeşlerin erzak ve cephe ikmalini işini güçleştirerek gibi görünürse de esasen gerilerinden çok şey beklemeyen bu ordu için böyle bir mahzur; İtalyan ordusunun geri muvasalasının kesilmesi gibi çok mühim bir vaziyet karşısında ehemmiyetsiz kalır. Diğer taraftan Habeşlerin, kendi üzerlerine tevcih edecek faik İtalyan kuvvetlerine karşı muharebeyi kabul etmeğe mecburiyetleri de yoktur. Onları cenuba inmekten menetmek için üzerlerine çekip oyalamakla iktifa edebilirler. Yakında gelecek haberler Habeşlerin, mevzu bahsettiğimiz bu iki şıktan hangisine uyacak şekilde hareket ettiklerini gösterecektir.

İtalyan kaynaklarından gelen son telgrafların verdiği bir haberde amba Alagiye alan İtalyan kuvvetlerinin cenuba doğru, Aşiyangi gölü istikametinde ilerlemekte olduklarını bildirmektedir. Habeşler de imparatorun muhafız ordusuyla, Dessie üzerinden bu göl istikametinde harekete geçtiğini haber veriyorlar. Şu vaziyete nazaran imparatorun muhafız ordusu kıl'aları ile Ras Mulugetta ordusu kıl'aları pek yakında birleşecekler demektir. Buna nazaran bu göl mıntakasından da İtalyanlarla Habeşler arasında yeni ve bu defa şiddetli muharebelerin cereyan etmesi zamanı yaklaşmaktadır.

Cenup cephesinde şimdilik sükunetin devam ettiği anlaşılıyor. Bunun geçende yağın yağmurlardan ileri gelmesi muhtemeldir. Bu yağmurlar dinmiş ve tesirleri azalmış ise bu cephe de yeni bir İtalyan taarruzuna ihtar edilebilir.

C. D.

Not:
Tembien'deki Habeş ordusunun gerisini kesmek üzere evvelce Amba Aradan dağıtılmış bulunan birinci ve üçüncü İtalyan kolordularına mensup kuvvetlerden iki fırkanın memur edilmiş olduğu son gelen haberlerden anlaşılıyor. Bu kuvvetler, Tembien'deki İtalyan ikinci ve yerli kolordularıyla aynı zamanda Ras Kassa ve Ras Seyyum aleyhine taarruz geçirmişlerdir. Burada Amba Aradam taarruzu başladığı günlerde biz İtalyanların bu tarzda hareket etmeleri ihtimalini ileri sürmüştük.

C. D.

Sabaha karşı gelen haberler Tembien'deki mevhum İtalyan çenberinin mevcut olmadığını; buradaki İtalyan taarruzunun henüz neticesinin bile alınmadığını sarahatle kaydetmektedirler.

Asmaradan Royter ajansına gelen 1/3/936 tarihli telgraf:

«27 Martta başlayan muharebe kazanılmış telâkki edilebilir» gibi gayet zayıf bir ifade kullanıyor. Keza Asmaradan Röyter ajansına gelen uzun bir telgraf ise: «Habeşli-

Kurban Bayramı

Şehrimizde Kurban bayramı hazırlıkları iki gündüzen beri başlamıştır. Bu yıl kurbanlık koyunlar geçen seneye nisbetle daha pahalı satılmaktadır. Fiyatlar 18 ilâ 17 lira arasındadır. Yurtdışındaki resimde iki kurbanlık koyun sırta götürülürken görülmektedir.

Kayakçılar Müsabakalara Zorla Sokulmuşlar!

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

sizi yüzümü ak çıkarım» diye mukabele etmiştir. Bunun üzerine kayakçılar müsabakalara girmekte tereddüt etmemişlerdir.

Türk takımı Garmış'te üç müsabaka yapmıştır. Bunların birincisi sür'at müsabakası olarak yapılmıştır. Bir çok milletlerin iştirâk ettiği bu müsabakada birinciliği Norveçli bir sporcu dört dakika, kırk yedi saniyede katetmiş, en sonuncu gelen Türk ise aynı mesafeyi on üç dakika, kırk saniyede alabilmiştir. İkinci müsabakada Türk takımı yine en sonuncu olmuştur.

Üçüncü müsabaka 4X10 kilometrelik yarış idi. Türk takımı bu müsabakada gazetelerdeki acı neşriyate sebep olan feci neticeyi almıştır. Daha müsabakanın ortalarında bütün milletlerden büyük bir farkla geri kalan kayakçılarımız arada bir saat fark hasıl olduğunu görünce müsabakayı terke mecbur kalmışlardır.

Dün gelen kayakçıların söylediklerine göre Türk takımının Almanya'da düştüğü müşkül vaziyeti orada bulunmayanların kolayca anlamalarına imkân yoktur. Elçilik erkânımız bile beynelmilel müsabakalarda muvaffakiyet gösterebilecek bir dereceye yükselmedikçe olimpiyatlara iştirâkimizin doğru olmayacağını söylemişlerdir.

Dün gelmeyen kayakçılar hâlâ Almanyada bulunmaktadırlar.

.....ler 3000 ölü bırakarak çekilmeğe mecbur olmuşlardır.» haberini veriyor ki bu haber ortada bir çenber falan mevcut bulunmadığını ve Habeş çekilmesinin muvaffak olduğunu itiraf etmiş olmaktan başka bir şey ifade etmez. Bildirilen Habeş zayıyatının ise, bermutat, mübalegalı olduğuna şüphe edilemezdi.

Esasen İtalyanların da yalnız ölü olarak 500 zayıyat verdikleri itiraf edilmektedir. Yaralılar da buna katılırsa belki Habeşlerden fazla kendileri zayıya uğramışlar demektir.

Şu halde askerî muharririmizin dünkü ve bu günkü yazılarında ileri sürdüğü mütealealar şu dakikada tamamen teyyüt etmiş bulunuyor.

— Son - Posta —

İtalyanlar Habeşlileri çeviremediler

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

hı Vork Amba üzerinde çok kuvvetli Habeş mevzilerini zaptetmişlerdir.

Alp alayları ve siyah gömlekliler, Habeşler kat'iyen farkına varmaksızın iki bin rakımlı Vork Amba tepesine tırmanmışlar ve bu suretle baskına uğrayan Habeşleri göğüs göğüseye cereyan eden bir müsademe neticesinde tepeden atmışlardır.

Topçunun ve tayyarenin şiddetli bombardımanına rağmen Habeşler, mevzilerini tekrar ele geçirmek için çok çalışmışlarsa da İtalyan kuvvetlerinin tazyiki karşısında muharebe meydanında üç bin ölü bırakarak çekilmeye mecbur olmuşlardır.

Bu ölülerin arasında bir yüksek kumandanla beş ikinci derecede âmir vardır.

İtalyanlar bu müsademelerde 500 ölü vermişlerdir.

Üçüncü kolordu ise bu esnada Geroha hattına varmışlar ve ric'at etmekte bulunan düşmanın arkasına düşmüşlerdir.

29 şubatta İtalyanlar hareketlerine devam etmişler ve bu suretle şimal cephesinde harp edebilecek bir halde tek bir ordu kalmıştır ki o da Ras İmr ordusudur.

Buradaki askerî mahafil, Habeşis-

tanın daha şimdiden askerî bakımdan harbi kaybetmiş olduğu mütealeasındadır.

İtalyan kuvvetleri Amba - Alaginin cenubunda ileri yürüyüşlerine Aşangi gölü istikametinde devam ediyorlar. Bu gölün civarı tayyareler tarafından müthiş surette bombardıman edilmiştir.

Habeşlere göre..

Adisababa, 2 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Gayri resmi malûmata göre, Antalo - Amba Alagi yolunun yirmi mil garbinda Samra nehri boyunca şiddetli müsademeler olmaktadır.

Şarktan ilerliyen İtalyanlar Ras Kassa ve Ras Mulugeta kuvvetlerinin şiddetli bir mukavemetiyle karşılaşmışlardır. Muçya civarında cereyan eden göğüs göğüseye müsademelerde yüzlerce İtalyan ve Habeş ölmüştür.

İtalyan dağ bataryaları Habeş mevzilerini bombardımana başlamışlarsa da Habeşlerin yaptıkları müteaddit süngü hücumları yüzünden topçu kullanılamamıştır..

En son gelen haberlere göre, henüz ortada kazanan yoktur. Ve Tembien'de büyük muharebeler henüz şimdi başlamıştır.

Tramvay Faciası

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Hastanelerde tedavi edilen ekser yaralıların sıhhi vaziyetleri eyliğe doğru gitmektedir.

Facia mes'ullerinin meydana çıkarılması için yapılan tetkikat da henüz kat'i bir netice vermemiştir. Hazırlanan raporun yakında neşredilmesi beklenilmektedir.

Faciadan Sağlam Kurtulan Bir Gencin Anlattıkları

Faciaya sebebiyet veren tramvay yolcularının hüviyetleri gün geçtikçe belli olmaktadır.

Kazadan sağlam olarak kurtulanlardan biri de lokanta kâtiplerinden Enver Kılıçay adında bir gençtir. Dün bu gençle görüştük. Enver facia hakkında bize şunları söylemiştir:

— Ben facia akşamı Şehir tiyatrosundaydım. Evime dönmeğe istasyona geldim. Tramvay hızla geliyordu. İstasyonda duracak zannettim. Fakat durmadı. Süratle geçti. Ben arkasından koştum. Tramvaya Perapalas oteli yakınlarında atlayabildim. Araba çok kalabalıktı. İlerleye ilerleye ön sahanlığa kadar geldim. Bu sırada yolcular arasında münakaşalar oluyor, bir kaza tehlikesi ileri sürülüyordu.

Yolcular korkuya kapılmışlardı. Herkes bağırıyor, çağırıyordu. Ben bu vaziyeti görünce tramvaya atladığıma pişman oldum. Kendimi kurtarmak kaygusuna düştüm, Yolcuları ite kaka tekrar geriye, arka sahanlığa doğru döndüm. Tam Altıncı dairenin önündeki ilk virajda idik. Atlamak için fırsat bekliyordum. Araba bu sırada tekrar hız aldı.

Sarsıntı arttı. Ne oldu bilemedim. Atlayım derken kendimi piyade kaldırım üzerinde buldum. Güç hal ile oradaki elektrik direğine sarıldım. Burnum direğe çarptı. Zedelen-di. Hafif sersemledim. Yere düştüm. Bu sukut neticesinde sol kolumdan hafifçe yaralandım. Fakat suurumu kaybetmedim. Ağrılarım rağmen doğruldum. Tramvayın ne olacağını merak ediyordum. Tramvay ikinci virajda yoldan fırladı.

Güneysu karaya Oturdu

Tekirdağ (A.A.) Acele - Güneysu vapuru karaya oturmuştur. İmdadına koşan Kemal vapurunun çalışmasıyla kurtarılamamıştır. Tahliyesi istenecektir.

İngiltere, İtalyansız yeni bir pakt hazırlayormuş

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Gerek İngiltere, gerek Fransanın zecri tedbirleri genişletmek fikrinde olmadıkları anlaşılmaktadır. Mister Eden, ve Mösyö Flandenin zecri tedbirleri hakkında ne düşündükleri belli değildir.

Diğer memleketlerin vaziyeti hakkında da kat'i bir fikir edinilemiyor. Diğer taraftan İtalyanların son muvaffakiyetlerinden sonra Beşler komitesi dahilinde anlaşmağa razı olmayacakları da ileri sürülüyor.

Umumi emniyet meselesi Londra, 1 (A.A.) — Star gazetesi yazıyor:

Önümüzdeki hafta Cenevrede yapılacak müzakerelerin büyük kısmı Tituleskonun umumî emniyet hakkında hazırladığı formül üzerinde cereyan edecektir.

Mevzuu bahsolan şey aza devletlerin 16 inci maddenin tamamıyla tabiki takdirinde birbirine nasıl yardım edeceklerini gösteren kaidelerin tesbitidir.

Biraz ilerledikten sonra ön tekerlekleri üzerine kalkarak apartman önünde müthiş bir gürültüyle yıkıldı. Olan olmuştu...

Bu sabahki tramvay kazası

Bu sabah Şehremininde Parti binası önünde bir tramvay kazası olmuş, mezbahaya kesilmek üzere kuzuna nakleden 3612 numaralı kamyonla 46 numaralı tramvay arabası çarpışmışlardır. Çarpışmanın şiddetine rağmen ender bir tesadüf neticesi olarak kimsenin burnu bile kanamamıştır. Yalnız otomobilin ön tarafı kâmilen parçalanmış ve ön tekerlekleri tamamen tramvayın altına girmiştir. Şoför kazayı müteakip kaçmıştır. Bu yüzden Topkapı ile Çapa arasında saat 7,15 ten itibaren tramvay işlememiştir.

EKONOMİ

Zahire Borsasında Bir Haftalık Vaziyet

YAPAĞ : Geçen hafta Sovyetlerin Yapağ üzerinde incelemelerde bulunduğunu bildirmiştik, araştırmalar müsabet netice vermiş ve hafta zarfında Yapağ satışı memnuniyet verici bir şekil almıştır. Ruslar bir hafta içinde İstanbul, İzmir ve Mersinden kilosu 48-50 kuruştan olmak üzere (5000) balya gibi mühim miktarda Yapağı mübayaa etmişlerdir.

Almanların alışları ise büyük bir yekün teşkil etmemiştir. Son yedi gün içinde şehrimizden 100 balya kadar Bulvadin malı 50 kuruştan ve ayrıca Mersinden de (300) balya kadar Yapağı 47,50 kuruştan satın aldıkları haber alınmıştır. Almanların permi müşkülâtı kalktığı takdirde daha fazla mübayaa bulunacakları ümit edilmektedir. Gene permi müşkülâtın dir ki Almanyaya Yapağı ihracatı yeni bir şekil almaktadır. Şimdiye kadar Yapağları olduğu gibi ihraç eden tüccarların; mallarımızın sürümünü daha iyi bir surette temin için burada fabrikalarda yıkandıktan sonra Almanyaya sevkettikleri anlaşılmıştır. Temiz Yapağlardan bir kısmının da Fransaya gönderildiği işitilmiştir. İstanbulda yakını Anadolu Yapağlarına 100 kuruşa kadar talep vardır.

Trakya Yapağları piyasada aranmaktadır. Bunların en birinci müşterisi yerli fabrikalardır. Almanlar da 62-63 kuruş arası 150 balya kadar almışlardır.

Yapağ satışında şayanı teessüf olan bir mesele vardır ki o da bizim hâlâ eski bildiğimiz usullerden vaz geçerek ve mallarımızı olduğu gibi piyasaya çıkarmamızdır. Bu ihmal ve teessüf yüzünden bir çok harici pazarları kaçırdığımız gibi piyasadan mal almak isteyen yerli tüccarları da tereddide düşürüyoruz.

Hükümet harice satılan malları kasten tağşiş edenleri cezalandırıyor. Bu işde yalnız hükümetin kontrolü kâfi değildir. Satılacak ve bilhassa bu gibi ihracat emtiamıza biz kendimiz de ehemmiyet vermeliyiz. Piyasaya kendi isteğimiz gibi değil, müşterinin arzusu üzerine mal hazırlamalıyız.

Son satışlar bunun bariz bir misalidir. Müşteri mal alıyor, ve bu sene Yapağlarımız oldukça iyi fiatlara satılıyor. Fakat bazı Anadolu malları ve bilhassa Mersin, Ceyhan, Urfa, Diyarbakır gibi cenup ve şark vilayetlerinin Yapağları çakıldak denilen bir takım pisliklerle buluşmuş olduğundan ihracatçılar bu gibi randımanı meşhuk mal almaktansa hiç almamağı tercih ediyorlar. Eğer bu memleketler de diğerleri gibi Yapağlarını biraz daha temiz ve ihtimam ile piyasaya çıkarsalar derhal müşteri bulacak ve malları aylar veya senelerce depolarda sürüp bozulmaktan kurtulacaktır.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

738,70 lira muhammen bedelli iki adet telefon makinesi, 8 kilometre galvanizli tel, 300 izolatör demiri, 70 adet 6,5 metre boyunda demir direk vesair telefon malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır. Vermek isteyenlerin 14/3/936 Cumartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaaat Şubesindeki Alım Komisyonuna % 7,5 güvenme paralarile birlikte müracaatları. (1059)

Cumhurbaşkanlığı Filarmonik Orkestrası Şefliğinden:

Orkestra kadrosunda açık olan yerlere atanmak üzere Piyano, Keman, Viyola, Viyolonsel, Kontrbas, Flüt, Obuva, Klarnet, Fago, Korno, Trompet, Trombon, Tuba Alto Saksafon, Tenor Saksafon, Akordeyon, caz baterisi çalanların 7/3/936 cumartesi günü saat 10 dan 17 ye kadar İstanbul Galatasaray lisesinde sınavları yapılacağından bu sazları çok iyi bir surette alabilen artistlerin kendi enstrümanları ile birlikte sınav komisyonuna bir dilece ile başvurmaları. «142» «361»

HAFTALARCA SÜREN MÜTHİŞ sırt ağrıları küçük bir tedavi sayesinde teskin ediliyor

Bay E. C. bize yazıyor: «Ara sıra sırt ağrılarına tutulduğum vardır. Lâkin bu seferki kriz o kadar şiddetli olmuştur ki işimi terketmemek için müthiş ezalar çektim. Bir çok devaları tecrübe ettikten sonra gazetede reklâmını okuduğum ALL KOKS yakılarını da tecrübe etmeğe karar verdim ve öyle yaptım. Elde ettiğim netice cidden şayanı hayrettir. Pek az zaman zarfında ağrıların teskin edilmiş ve tamamen zail olmuştur.

ALLKOKS yakıları adelnatın ağrılarına karşı çok müessir bir ilâçdır. Bu yakı âdeti otomatik bir masaj gibi iş görür. Saçtığı sıcaklık sayesinde ağrıyan yer hemen teskin ve ağrıyı büsbütün defeder. Yakı iki saniye içerisinde acısız ve kokusuz derhal çıkarılır. Siz işinize bakarken yakı da kendi işini görür.

ALLKOKS mesmeli yakılar eczanelerde ve ecza depolarında 40 kuruşa satılır. Kırmızı bir daire içerisinde kırmızı bir kartalı gösteren fabrika markasına dikkat ediniz.

TAKVİM

MART					
Rumî sene 1352	2		Arabi sene 1355		
Kasım 116	Resmî sene 1936			Şubat 18	
PAZARTESİ					
SABAH		Zilhicce		İMSAK	
S. D.	8		S. D.		
12 32			10 53		
6 83			4 54		
Öğle		İkinci	Akşam	Yatsı	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	
E. 6 25	9 34	12 —	1 30		
Z. 12 26	15 34	18 01	19 81		

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

İdare merkezi
İstanbul (Galata)

Türkiyedeki şubeleri:

İstanbul, (Galata, Yenicoami);
İzmir, Mersin.

Yunanistandaki şubeleri:

Selânik, Atina, Pire.

Her nevi banka muameleleri
İstanbul ve Galata şubelerinde
kiralık kasalar

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Eski Zabtiye, Çatalçeşme sokağı, 25
İSTANBULGazetemizde çıkan yazı ve
resimlerin bütün hakları
mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
Sene	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1230	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres
değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.

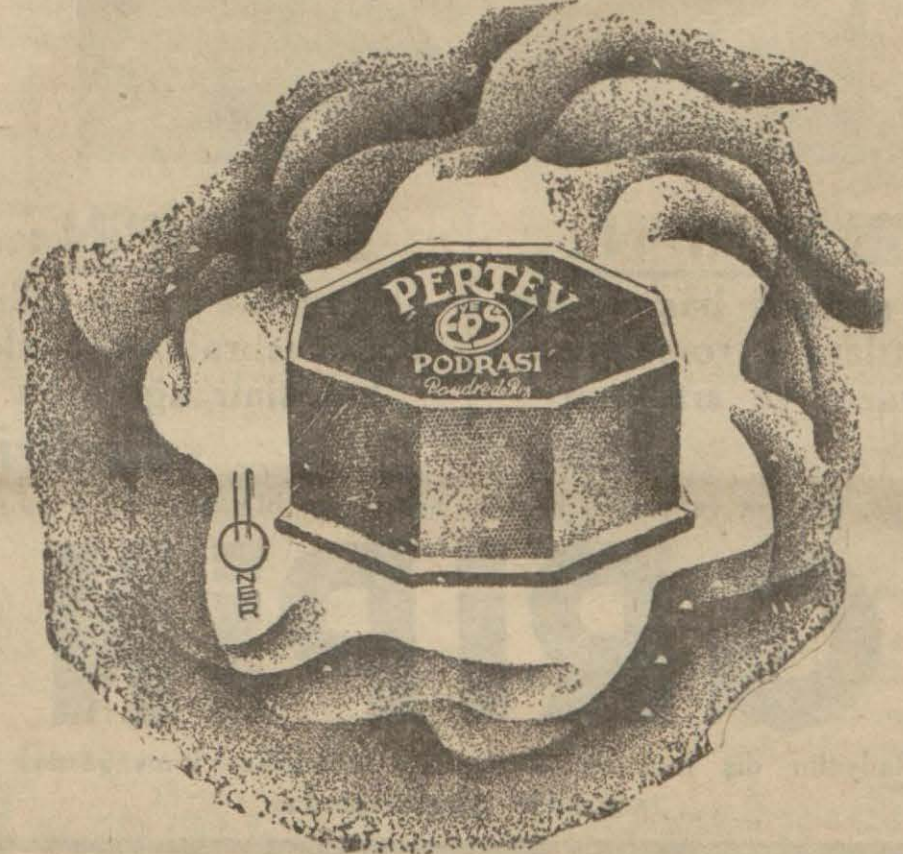
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk
pul ilâvesi lâzımdır.Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Hazakati dünyaca
tanınmış muhterem
profesörüm, bana:
Sıhhatimi iyi gıda
ile kazandırdı

Çabuk kuvvetlenmek için ilâç değil, Sana
ÇAPANIN EKSTRA EKSTRA MAKARNASINI
tavsiye ederim.

Bu kutunun içinde kadın güzelliğinin
bütün sırrı gizli olduğunu biliyor musunuz ?

PERTEV PUDRASI, cilde yapışık durmaz,
çünkü cildin ta kendisidir, yüzü parlatmaz.
Çünkü parlaklık onun kendisindedir.

İŞTE! İYİ BİR AMPUL.

GAYET PARLAK IŞIK VERİR
VE KALE GİBİ
DAYANIR.

İSMİNİ
UNUTMAYINIZ

KALE

TOPTAN SATIŞ DEPOSU: İSTANBUL-KATIRCIOĞLU HAN 43-POSTA KUTUSU 37

Türk Hava kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengini etmiştir.
5. İnci Keşide 11 Mart 936 dadır.

Büyük ikramiye: **35.000** Liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle
(20.000) liralık bir mükâfat vardır.

Istanbul, Tahmîs sokak
Kurukahveci hanı altında

Bayramda Misafirlerinizi:

HER ZAMAN HALİS, HER ZAMAN DAHA NEFİS
ve her zaman en ucuz olan

İHSAN KURUKAHVECİOĞLU

kahvesile ağırlayınız.

Perakende kilosu **120** kuruş.

Çaresi varken ıstırap çekmek...
Ne acınacak hal!

GRİPİN:
En şiddetli baş ve diş
ağrılarını, romatizma
sancı ve sızılarını
keser

GRİPİN:
Üşütmekten mütevellid
bütün ıstıracları, adale,
bel, sinir ağrılarını
dindirir

Gripe, nezleye ve emsali hastalıklara karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN

Radyolin diş macunu fabrikasının mütehassıs kimyagerleri tarafından yapılmaktadır.

Ademi İktidar
Bel gevşeklği
DERMANSIZLIK
Vücut ve dimağın
YORGUNLUĞUNDA
SEKSOLİN
Pek müessir ve emin
BİR İLAÇTIR
Kutusu 200 Kuruş
BEŞİR KEMAL MAHMUT CEVAT
Eczanesi - Sirkeci

Doktor Cemsin
NASİR İLÂCİ
Avrupa ve Amerika'da fevkalâde
mazharı takdir olmuştur. En eski
nasırları bile pek kısa zamanda
kökünden çıkarır.
İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul

Dr. **A. KATIEL**
(A. KUTIEL)
Karaköy Topçular caddesi No. 33

Yeni çıktı
İT ÜRÜR
KERVAN Yürür
Orhan Selim

Son Posta Matbaası
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp
Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

DAİMA
DAHA PARLAK
DAİMA
DAHA BEYAZ

RADYOLİN
kullanınız!

Çiğerler için hava ne ise dişler için de RADYOLİN odur. Hasta çiğerler kadar sağlam çiğerlere de hava lâzım olduğu gibi, bakımsız dişler kadar temiz ve beyaz dişlere de RADYOLİN lâzımdır. Hava kanı, RADYOLİN ağzı temizler. Havasız kalan en sağlam vücut nasıl zehirlenirse, RADYOLİN ile fırçalanmayan temiz ve beyaz dişler de öylece sararmağa ve çürümeğe mahkûmdurlar

POKER PLAY

SAĞLAM

BÜTÜN

KESKİN

TÜRKİYE

UCUZ

YALNIZ BU
TRAŞ BIÇAĞINI
KULLANIYOR

BAYRAMDA YALNIZ

Kızılay Gazetesi

Çıkacaktır.

Münderecatı çok zengin olan bu gazeteyi okumakla ve ilanlarınızı vermekle hem kendinize ve hem de KIZILAY'a yardım etmiş olacaksınız.

Fiyatı son sahifede santimi 30 kuruştur. Müracaat yerleri:
İstanbul'da: Postane karşısında KIZILAY Satış Bürosu Telefon: 22658
İstanbul'da: Postane arkasında İlanlık Şirketi Telefon: 20094 - 95

HEREKE VE FESHANE

KUMAŞLARI:

HALİS YÜNDÜR

İYİ ÜTÜ TUTAR.

SÜMER BANK
YERLİ MALLAR PAZARLARI

Tarsus Şarbaylığından:

«500» lira keşif bedelli, üç muhtelif mevkiye yapılacak elektrik santral ile şehir şebekesi plân ve projeleri 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanununun hükümleri dairesinde 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 936 senesi martının ikinci pazartesi günü saat 15 te Encümen önünde yapılacaktır. Şartname örneklerinin parasız olarak Belediyemizden aranılmak üzere ilân olunur. «930»